

Finansdepartementet

Finansmarknadsavdelningen

Fi2019/00358/B

Ny associationsrättslig reglering för medlemsbanker

Februari 2019

Promemorians huvudsakliga innehåll

Den associationsrättsliga regleringen för medlemsbanker, dvs. ekonomiska föreningar som driver bankrörelse, finns i dag i lagen (1995:1570) om medlemsbanker. I promemorian föreslås att den lagen ska upphävas.

Medlemsbanker ska enligt förslaget i stället tillämpa lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar med de undantag som motiveras av bankrörelsen. De undantagen ska tas in i ett nytt kapitel (10 a kap.) i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. I sak ska den associationsrättsliga regleringen för medlemsbanker i allt väsentligt överensstämma med den associationsrättsliga regleringen för kreditmarknadsföreningar, dvs. ekonomiska föreningar som driver finansieringsrörelse.

Europakooperativ som driver bankrörelse ska i stället för lagen om medlemsbanker tillämpa lagen (2006:595) om europakooperativ med de undantag som motiveras av bankrörelsen. De undantagen ska tas in i det nya kapitlet (10 a kap.) i lagen om bank- och finansieringsrörelse. I sak ska den associationsrättsliga regleringen för europakooperativ som driver bankrörelse i allt väsentligt överensstämma med den associationsrättsliga regleringen för europakooperativ som driver finansieringsrörelse.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2020.

Innehållsförteckning

1	Lagförslag	5
1.1	Förslag till lag om upphävande av lagen (1995:1570) om medlemsbanker.....	5
1.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda	6
1.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.....	8
1.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.....	10
1.5	Förslag till lag om ändring i bokföringslagen (1999:1078)	11
1.6	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	12
1.7	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.....	15
1.8	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ	23
1.9	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden	26
1.10	Förslag till lag om ändring i lagen (2014:836) om näringsförbud.....	27
1.11	Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution.....	29
1.12	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:429) om tillsyn över företag av allmänt intresse i fråga om revision	31
2	Bakgrund.....	33
3	Medlemsbanker.....	33
3.1	Behov av ny reglering	33
3.2	Ny associationsrättslig reglering för medlemsbanker.....	35
3.2.1	Den lagtekniska regleringen	35
3.2.2	Den materiella regleringen	37
4	Europakooperativ som driver bankrörelse	45
4.1	Gällande rätt	45
4.2	Ny associationsrättslig reglering för europakooperativ som driver bankrörelse	46
5	Kreditmarknadsföreningar	48
5.1	Gällande rätt	48
5.2	Återbetalning av medlemsinsatser.....	48
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	48
7	Konsekvensanalys.....	49
8	Författningskommentar.....	50
8.1	Förslaget till lag om upphävande av lagen (1995:1570) om medlemsbanker	50

8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda	50
8.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag	52
8.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti	53
8.5	Förslaget till lag om ändring i bokföringslagen (1999:1078)	53
8.6	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	54
8.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse	56
8.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ	63
8.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden	66
8.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:836) om näringsförbud	67
8.11	Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution	68
8.12	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:429) om tillsyn över företag av allmänt intresse i fråga om revision	70

1 Lagförslag

1.1 Förslag till lag om upphävande av lagen (1995:1570) om medlemsbanker

Härigenom föreskrivs att lagen (1995:1570) om medlemsbanker ska upphöra att gälla.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.
2. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för räkenskapsår som börjar före utgången av 2020 i fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda

Härigenom föreskrivs att 2 och 13 §§ lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Med företag avses i denna lag aktiebolag, bank, hypoteksinstitut, försäkringsföretag och ekonomisk förening samt europakooperativ för vilket lagen gäller enligt 1 b §.

Med koncern avses i denna lag svenska juridiska personer som enligt 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), 1 kap. 2 § sparbankslagen (1987:619), 1 kap. 5 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller 1 kap. 10–14 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar är moderföretag och dotterföretag i förhållande till varandra eller företag som enligt 13–16 §§ lagen (2011:427) om europeiska företagsråd utövar ett bestämmande inflytande över ett annat företag och de företag över vilka detta inflytande utövas.

Med koncern avses i denna lag svenska juridiska personer som enligt 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), 1 kap. 2 § sparbankslagen (1987:619) eller 1 kap. 10–14 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar är moderföretag och dotterföretag i förhållande till varandra eller företag som enligt 13–16 §§ lagen (2011:427) om europeiska företagsråd utövar ett bestämmande inflytande över ett annat företag och de företag över vilka detta inflytande utövas.

13 §²

En av arbetstagarrepresentanterna får närvara och delta i överläggningarna när ett ärende, som senare *skall* avgöras av styrelsen, förbereds av därtill särskilt utsedda styrelseledamöter eller befattningshavare i företaget.

Om ett beslut enligt 3 kap. 6 § andra stycket sparbankslagen (1987:619) eller 6 kap. 6 § andra stycket lagen (1995:1570) om medlemsbanker innebär att ett uppdrag ges åt en regionstyrelse eller ett motsvarande organ i en region, har de anställda inom regionen rätt att

En av arbetstagarrepresentanterna får närvara och delta i överläggningarna när ett ärende, som senare *ska* avgöras av styrelsen, förbereds av därtill särskilt utsedda styrelseledamöter eller befattningshavare i företaget.

Om ett beslut enligt 3 kap. 6 § andra stycket sparbankslagen (1987:619) innebär att ett uppdrag ges åt en regionstyrelse eller ett motsvarande organ i en region, har de anställda inom regionen rätt att bestämma att en representant för dem och en suppleant *ska* omfattas

¹ Senaste lydelse 2018:714.

² Senaste lydelse 1998:1502.

bestämma att en representant för dem och en suppleant *skall* omfattas av uppdraget. En sådan representant har motsvarande rätt som avses i första stycket.

Om ett bankaktiebolag har inrättat en regionstyrelse eller motsvarande organ i en region, har de anställda inom regionen rätt att bestämma att en representant för dem och en suppleant *skall* ha motsvarande rätt som avses i första stycket.

Om arbetstagarorganisationerna inte enas om annat, utses den representant som avses i första–tredje styckena av den organisation som företräder det största antalet kollektivavtalsbundna arbetstagare vid företaget eller i fråga om moderföretag, inom koncernen.

av uppdraget. En sådan representant har motsvarande rätt som avses i första stycket.

Om ett bankaktiebolag *eller en medlemsbank* har inrättat en regionstyrelse eller motsvarande organ i en region, har de anställda inom regionen rätt att bestämma att en representant för dem och en suppleant *ska* ha motsvarande rätt som avses i första stycket.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 2 § och 8 kap. 3 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

2 §¹

Utöver vad som följer av 1 § *skall* följande upplysningar lämnas i förvaltningsberättelsen:

1. En medlemsbank *skall* ange summorna av insatsbelopp som *skall* återbetalas under nästa räkenskapsår enligt 4 kap. 1 och 3 §§ lagen (1995:1570) om medlemsbanker.

2. I ett förslag till dispositioner enligt 6 kap. 2 § första meningen årsredovisningslagen (1995:1554) *skall* styrelsen ange de överväganden som gjorts med hänsyn till tillämpliga bestämmelser om kapitalskydd enligt rörelselagarna för kreditinstitut och värdepappersbolag.

Utöver vad som följer av 1 § *ska* följande upplysningar lämnas i förvaltningsberättelsen:

1. En medlemsbank *ska* ange summorna av insatsbelopp som *ska* återbetalas under nästa räkenskapsår enligt 10 kap. 11, 12, 16 och 17 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

2. I ett förslag till dispositioner enligt 6 kap. 2 § första meningen årsredovisningslagen (1995:1554) *ska* styrelsen ange de överväganden som gjorts med hänsyn till tillämpliga bestämmelser om kapitalskydd enligt rörelselagarna för kreditinstitut och värdepappersbolag.

8 kap.

3 §²

En årsredovisning som publiceras i ofullständigt skick enligt 8 kap. 15 § årsredovisningslagen (1995:1554) *skall* även innehålla uppgift om anmärkningar enligt 4 a kap. 13–15 §§ sparbankslagen (1987:619) *respektive 7 a kap. 13–15 §§ lagen (1995:1570) om medlemsbanker.*

En årsredovisning som publiceras i ofullständigt skick enligt 8 kap. 15 § årsredovisningslagen (1995:1554) *ska* även innehålla uppgift om anmärkningar enligt 4 a kap. 13–15 §§ sparbankslagen (1987:619).

¹ Senaste lydelse 2003:772.

² Senaste lydelse 2004:317.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.
  2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

Härigenom föreskrivs att 16 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §¹

Ett institut som omfattas av garantin ska lämna de uppgifter till garantimyndigheten som den behöver för att fastställa institutets avgift. De uppgifter som myndigheten behöver för att fastställa ett instituts avgift ska ha granskats av en revisor som utsetts av institutet i enlighet med 4 a kap. 1 § sparbankslagen (1987:619) *respektive 7 a kap. 1 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller, när det gäller bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag, 9 kap. 8 § aktiebolagslagen (2005:551) och, när det gäller kreditmarknadsföreningar, 8 kap. 8 § lagen (2018:672)* om ekonomiska föreningar.

Ett institut som omfattas av garantin ska lämna de uppgifter till garantimyndigheten som den behöver för att fastställa institutets avgift. De uppgifter som myndigheten behöver för att fastställa ett instituts avgift ska ha granskats av en revisor som utsetts av institutet i enlighet med 4 a kap. 1 § sparbankslagen (1987:619), 9 kap. 8 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 8 kap. 8 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

Institutet ska också utan dröjsmål lämna garantimyndigheten de uppgifter den behöver om insättare och deras insättningar samt de uppgifter den i övrigt behöver för sin verksamhet.

Garantimyndigheten får, när den anser att det är nödvändigt, genomföra en undersökning hos institutet.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

1.5 Förslag till lag om ändring i bokföringslagen (1999:1078)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

6 §¹

Affärshändelserna ska kunna presenteras i en och samma redovisningsvaluta. Redovisningsvalutan ska vara svenska kronor. I aktiebolag, ekonomiska föreningar, sparbanker, *medlemsbanker* och försäkringsföretag får dock redovisningsvalutan i stället vara euro.

Affärshändelserna ska kunna presenteras i en och samma redovisningsvaluta. Redovisningsvalutan ska vara svenska kronor. I aktiebolag, ekonomiska föreningar, sparbanker och försäkringsföretag får dock redovisningsvalutan i stället vara euro.

Byte av redovisningsvaluta får ske endast vid ingången av ett nytt räkenskapsår. Bestämmelser om omräkning i samband med byte av redovisningsvaluta finns i årsredovisningslagen (1995:1554).

Om företaget har bytt redovisningsvaluta, får ett nytt byte göras endast om Skatteverket tillåter det. Tillstånd får vägras endast om det finns anledning att anta att bytet har ett otillbörligt syfte.

Trots första–tredje styckena får ett avdelningskontor som är beläget utomlands och som har självständig förvaltning ha sin redovisning i en valuta som i det andra landet godtas som redovisningsvaluta.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

¹ Senaste lydelse 2017:437.

1.6 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 37 kap. 23 och 26 §§, 39 kap. 23 och 24 a §§, 40 kap. 5 § och 42 kap. 21 a § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

37 kap.

23 §²

Bestämmelserna i 21 § gäller inte vid fusion enligt 16 kap. 1 och 3 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, 7 kap. 1 och 2 §§ sparbankslagen (1987:619), 10 kap. 1 och 2 §§ lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).

Bestämmelserna i 21 § gäller inte vid fusion enligt 16 kap. 1 och 3 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, 7 kap. 1 och 2 §§ sparbankslagen (1987:619) eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).

26 §³

Bestämmelserna i 21 § gäller inte vid fusion enligt 16 kap. 1 och 3 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, 7 kap. 1 och 2 §§ sparbankslagen (1987:619), 10 kap. 1 och 2 §§ lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).

Bestämmelserna i 21 § gäller inte vid fusion enligt 16 kap. 1 och 3 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, 7 kap. 1 och 2 §§ sparbankslagen (1987:619) eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).

39 kap.

23 §⁴

Utdelning som en kooperativ förening lämnar i förhållande till insatser enligt lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, *lagen (1995:1570) om medlemsbanker* eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om

Utdelning som en kooperativ förening lämnar i förhållande till insatser enligt lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2018:722.

³ Senaste lydelse 2018:722.

⁴ Senaste lydelse 2018:1206.

stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) ska dras av. I fråga om andra insatser än förlagsinsatser gäller detta dock inte till den del utdelningen enligt 24 kap. 35 § inte ska tas upp av mottagaren. Om den del som inte ska tas upp av mottagaren uppgår till högst tio procent av utdelningen, ska dock hela utdelningen dras av. En medlemsfrämjande förening får bara dra av utdelning om föreningen har ett stort antal medlemmar och bara till den del föreningen för samma beskattningsår själv tagit emot utdelning på insatser. En kooperativ hyresrättsförening får inte dra av utdelning om föreningen är ett privatbostadsföretag enligt 2 kap. 17 §.

Om en ekonomisk förening är en centralorganisation för kooperativa föreningar, ska utdelningen på förlagsinsatser dras av även om centralorganisationen inte är kooperativ enligt 21 §.

24 a §⁵

En kooperativ förening ska dra av en medlemsinsats som tillgodoförts genom insatsemission enligt lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar *eller lagen (1995:1570) om medlemsbanker* det beskattningsår då medlemsinsatsen betalas ut till en medlem som avgår. Detsamma gäller medlemsinsatser som tillgodoförts genom fondemission enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).

En kooperativ förening ska dra av en medlemsinsats som tillgodoförts genom insatsemission enligt lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar det beskattningsår då medlemsinsatsen betalas ut till en medlem som avgår. Detsamma gäller medlemsinsatser som tillgodoförts genom fondemission enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).

40 kap.

5 §⁶

Ett företag anses i detta kapitel ha bestämmande inflytande över ett annat företag om detta är ett dotterföretag till det förra enligt

– 1 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551),

– 1 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551),

⁵ Senaste lydelse 2018:722.

⁶ Senaste lydelse 2018:722.

– 1 kap. 10–14 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar,

– 1 kap. 2 § sparbankslagen (1987:619),

– 1 kap. 5 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker, eller

– 1 kap. 5 § stiftelselagen (1994:1220).

– 1 kap. 10–14 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar,

– 1 kap. 2 § sparbankslagen (1987:619), eller

– 1 kap. 5 § stiftelselagen (1994:1220).

En svensk ideell förening anses ha bestämmande inflytande över ett annat företag om detta är ett dotterföretag till föreningen enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554).

Ett utländskt bolag eller en sådan förvärvare som avses i 11 § anses ha bestämmande inflytande över ett företag om detta skulle ha varit ett dotterföretag till bolaget eller personen, om bolaget eller personen hade varit ett svenskt aktiebolag.

42 kap.

21 a §⁷

Belopp som överförs till medlemsinsatserna vid insatsemission enligt lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar eller lagen (1995:1570) om medlemsbanker ska inte behandlas som utdelning. Detsamma gäller belopp som överförs till medlemsinsatserna vid fondemission enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).

Belopp som överförs till medlemsinsatserna vid insatsemission enligt lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska inte behandlas som utdelning. Detsamma gäller belopp som överförs till medlemsinsatserna vid fondemission enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. Bestämmelserna i i den nya lydelsen tillämpas

a) i fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 första gången för det beskattningsår som börjar efter utgången av 2020, och

b) i övrigt första gången för det beskattningsår som börjar efter utgången av 2019.

1.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

dels att 1 kap. 5 §, 3 kap. 1 §, 12 kap. 2 § och 13 kap. 1 och 10 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 10 a kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 §¹

I denna lag betyder

1. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datajänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,

2. *bank*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank,

3. *bankaktiebolag*: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva bankrörelse,

4. *behörig myndighet*: en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över utländska kreditinstitut,

5. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

6. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt kreditinstituts etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

7. *finansietllt institut*: ett företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

a) förvärva eller inneha aktier eller andelar,

b) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller

c) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10, 12 och 15 utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 §,

8. *hemland*: det land där ett företag har fått tillstånd till rörelse som avses i denna lag,

9. *kapitalbas*: detsamma som i artikel 72 i tillsynsförordningen,

10. *kreditinstitut*: bank och kreditmarknadsföretag,

11. *kapitaltäckningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU,

12. *kreditmarknadsbolag*: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

¹ Senaste lydelse 2018:1397.

13. *kreditmarknadsförening*: en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,
14. *kreditmarknadsföretag*: kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsförening,
15. *qualificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 5 a § representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,
16. *medlemsbank*: en ekonomisk förening som avses i lagen (1995:1570) om medlemsbanker, driva bankrörelse,
16. *medlemsbank*: en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva bankrörelse,
17. *sparbank*: ett företag som avses i sparbankslagen (1987:619),
18. *startkapital*: det kapital som för kreditinstitut avses i artikel 4.51 i tillsynsförordningen,
19. *utländskt bankföretag*: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva bankrörelse,
20. *utländskt kreditföretag*: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva finansieringsrörelse,
21. *utländskt kreditinstitut*: ett utländskt bankföretag och ett utländskt kreditföretag,
22. *betydande filial*: en filial som är betydande enligt artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet,
23. *blandat finansiellt holdingföretag*: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.21 i tillsynsförordningen,
24. *blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat blandat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett
- a) kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut, eller
  - b) annat blandat finansiellt holdingföretag eller ett finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,
25. *EES-institut*: ett utländskt kreditinstitut eller ett utländskt värdepappersföretag som är hemmahörande i något annat land inom EES än Sverige,
26. *finansiellt holdingföretag*: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.20 i tillsynsförordningen,
27. *finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett
- a) kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut, eller
  - b) annat finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,
28. *holdingföretag med blandad verksamhet*: holdingföretag enligt artikel 4.1.22 i tillsynsförordningen,
29. *koncern*:
- a) i 6 a, 6 b och 15 b kap., detsamma som i 2 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution,
  - b) i övriga kapitel, detsamma som i 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), varvid det som sägs om moderbolag tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag,
30. *koncernåterhämtningsplan*: en plan som upprättas av ett moderföretag inom EES i syfte att identifiera åtgärder som de företag i en koncern som omfattas av gruppbaserad tillsyn avser att vidta för att bevara eller

återställa koncernens eller ett i koncernen ingående kreditinstitut eller utländskt kreditinstituts finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen,

31. *krishanteringsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, i den ursprungliga lydelsen,

32. *moderföretag inom EES*: ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES,

33. *moderinstitut inom EES*: ett kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut som är ett moderföretag och som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) annat kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut, eller

b) finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

34. *samordnande tillsynsmyndighet*: en behörig myndighet som ansvarar för att utöva gruppbaserad tillsyn av moderinstitut inom EES och av institut som kontrolleras av finansiella moderholdingföretag inom EES eller blandade finansiella moderholdingföretag inom EES,

35. *tillsynsförordningen*: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

36. *utländskt värdepappersföretag*: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva värdepappersrörelse, och

37. *återhämtningsplan*: en plan som upprättas av ett kreditinstitut i syfte att identifiera åtgärder som institutet avser att vidta för att bevara eller återställa sin finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen.

3 kap.

1 §

Tillstånd att driva bankrörelse får ges för svenska aktiebolag, sparbanker och medlemsbanker. Tillstånd att driva bankrörelse får ges för svenska aktiebolag, ekonomiska föreningar och sparbanker.

Tillstånd att driva finansieringsrörelse får ges för svenska aktiebolag och ekonomiska föreningar.

Bestämmelser om förutsättningar för utländska företag att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse i Sverige finns i 4 kap.

**10 a kap. Särskilda
associationsrättsliga
bestämmelser för medlemsbanker**

**Andra bestämmelsers
tillämplighet**

1 §

Det som enligt 12 kap. 1–4 och 6–20 §§ gäller för kreditmarknadsföreningar ska även gälla för medlemsbanker.

Det som föreskrivs om Bolagsverket i 7 kap. 8, 30 och 38 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska, i fråga om medlemsbanker, i stället gälla Finansinspektionen.

Vid tillämpningen av lagen om ekonomiska föreningar ska, i fråga om medlemsbanker, hänvisningar till föreningsregistret i stället avse bankregistret.

Teckning av medlemsinsatser

2 §

Om teckning av medlemsinsatser innebär att någon som inte har prövats enligt 3 kap. 2 § första stycket 3 samt andra och tredje styckena kommer att ha ett kvalificerat innehav i medlemsbanken, får banken inte bildas utan att en sådan prövning av insatstecknaren görs. Om denne vid den prövningen inte anses lämplig, får banken inte heller bildas.

**Rätt att företräda en
medlemsbank**

3 §

Rätten att teckna en medlemsbanks firma får bara utövas av två eller flera personer i förening. Ingen annan inskränkning får registreras.

För europakooperativ som har tillstånd att driva bankrörelse

gäller 11 § i stället för första stycket.

Avsättning till och minskning av reservfonden

4 §

Till reservfonden ska det avsättas minst 10 procent av den del av medlemsbankens nettovinst, inklusive gottgörelser, för året som inte går åt för täckning av en balanserad förlust. Om fonden uppgår till motsvarande minst 30 procent av bankens insatskapital, behöver det inte göras någon avsättning.

Utöver det som föreskrivs i 10 kap. 14 § och 11 kap. 6 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska det till reservfonden även avsättas det belopp som enligt stadgarna eller beslut av föreningsstämman i övrigt ska avsättas till reservfonden.

I stället för det som föreskrivs i 15 kap. 1 § lagen om ekonomiska föreningar får reservfonden minskas för täckning av en förlust enligt den fastställda balansräkningen, om det inte finns fritt eget kapital som motsvarar förlusten.

Likvidation

5 §

Utöver det som föreskrivs i 17 kap. 11 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska Bolagsverket besluta att en medlemsbank ska gå i likvidation om tillståndet att driva bankrörelse har återkallats utan att banken i stället fått tillstånd att driva annan tillståndspliktig finansiell rörelse. Beslutet ska fattas så snart det är praktiskt möjligt, dock senast dagen efter det att ansökan om likvidation kom in till Bolagsverket. Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

I ärenden enligt första stycket ska 17 kap. 12 § lagen om ekonomiska föreningar inte tillämpas.

Bestämmelserna i 17 kap. 47 § lagen om ekonomiska föreningar ska tillämpas på Bolagsverkets beslut enligt första stycket.

6 §

Vid tillämpningen av 17 kap. 11 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska det som anges i första stycket 2 om 8 kap. 3 och 16 §§ årsredovisningslagen (1995:1554) i stället avse 8 kap. 5 och 8 §§ lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

7 §

Ansökan om likvidation av en medlemsbank enligt 5 § får också göras av Finansinspektionen.

8 §

Utöver det som föreskrivs i 17 kap. 43 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar gäller att något beslut om att en likvidation ska upphöra och medlemsbankens verksamhet återupptas inte får fattas, om bankens tillstånd att driva bankrörelse har återkallats.

Företagsnamn

9 §

En medlemsbanks företagsnamn ska innehålla ordet medlemsbank.

Särskilda bestämmelser för europakooperativ som har tillstånd att driva bankrörelse

10 §

Det som enligt 12 kap. 21–28 §§ gäller för europakooperativ som har tillstånd att driva finansieringsrörelse ska även gälla för europakooperativ som har tillstånd att driva bankrörelse.

Det som föreskrivs om kreditmarknadsföreningar i 12 kap. 28 § ska i stället gälla medlemsbanker.

11 §

Rätten att teckna firman för ett europakooperativ som har tillstånd att driva bankrörelse får bara utövas av två eller flera personer i förening.

12 kap.

2 §²

Insatserna i en kreditmarknadsförening ska alltid fullgöras i pengar.

En utbetalning av insatsbelopp till en medlem som går ur en kreditmarknadsförening får göras tidigast sex månader efter det att medlemskapet har upphört. Sådana utbetalningar får verkställas bara en gång per kvartal och efter Finansinspektionens tillstånd. Finansinspektionen ska lämna ett sådant tillstånd, om inte kreditmarknadsföreningens förmåga att fullgöra sina skyldigheter äventyras.

För en kreditmarknadsförening ska sexmånadersfristen enligt 10 kap. 16 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar räknas från uppsägningen av överinsatsen.

13 kap.

1 §³

Registreringsmyndighet för banker och filialer till utländska bankföretag är Bolagsverket. Hos registreringsmyndigheten förs ett bankregister. I detta skrivs de uppgifter in som enligt denna lag, aktiebolagslagen (2005:551), sparbankslagen (1987:619), lagen (1995:1570) om medlemsbanker, lagen (1992:160) om utländska

Registreringsmyndighet för banker och filialer till utländska bankföretag är Bolagsverket. Hos registreringsmyndigheten förs ett bankregister. I detta skrivs de uppgifter in som enligt denna lag, aktiebolagslagen (2005:551) sparbankslagen (1987:619), lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. eller andra författningar ska

² Senaste lydelse 2018:725. Ändringen innebär att andra och tredje styckena tas bort.

³ Senaste lydelse 2018:725.

filialer m.m. eller andra författningar ska anmälas för registrering eller i övrigt ska tas in i registret.

För registrering av kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar gäller vad som föreskrivs i aktiebolagslagen respektive lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. För registrering av filialer till utländska kreditföretag gäller lagen om utländska filialer m.m.

Registreringsmyndigheten ska lämna ut uppgifter och handlingar i bankregistret i elektronisk form, om det begärs.

anmälas för registrering eller i övrigt ska tas in i registret.

För registrering av kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar gäller vad som föreskrivs i aktiebolagslagen respektive lagen om ekonomiska föreningar. För registrering av filialer till utländska kreditföretag gäller lagen om utländska filialer m.m.

10 §⁴

En revisor eller en särskild granskare ska omgående rapportera till Finansinspektionen om han eller hon vid fullgörandet av sitt uppdrag i ett kreditinstitut får kännedom om förhållanden som

1. kan utgöra en väsentlig överträdelse av de författningar som reglerar institutets verksamhet,

2. kan påverka institutets fortsatta drift negativt, eller

3. kan leda till att revisorn avstyrker att balansräkningen eller resultaträkningen fastställs eller till anmärkning enligt 9 kap. 33 eller 34 § aktiebolagslagen (2005:551), 8 kap. 36 eller 37 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, 4 a kap. 14 eller 15 § sparbankslagen (1987:619) eller 7 a kap. 14 eller 15 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker.

3. kan leda till att revisorn avstyrker att balansräkningen eller resultaträkningen fastställs eller till anmärkning enligt 9 kap. 33 eller 34 § aktiebolagslagen (2005:551), 8 kap. 36 eller 37 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar eller 4 a kap. 14 eller 15 § sparbankslagen (1987:619).

Revisorn och granskaren har en motsvarande rapporteringsskyldighet om han eller hon får kännedom om förhållanden som avses i första stycket vid fullgörande av uppdrag i kreditinstitutets moderföretag eller dotterföretag eller i ett företag som har en likartad förbindelse med institutet.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen och de nya bestämmelserna första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

1.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ

Häri genom föreskrivs att 1, 7, 8, 10, 12, 31 och 34 §§ lagen (2006:595) om europakooperativ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

I denna lag finns bestämmelser som kompletterar rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen). En europeisk kooperativ förening benämns i denna lag ett europakooperativ.

Det som sägs i denna lag om europakooperativ gäller bara europa-kooperativ med säte i Sverige, om inte annat anges.

För europakooperativ som driver bankrörelse gäller i stället särskilda bestämmelser i lagen (1995:1570) om medlemsbanker.

Försäkringsförening anses som ekonomisk förening i denna lag.

7 §²

I fråga om skyddet för en fusionerande förenings borgenärer ska bestämmelserna i 23 kap. 20 och 22–24 §§ aktiebolagslagen (2005:551) om tillstånd att verkställa en fusionsplan tillämpas. När det gäller föreningar som driver finansieringsrörelse tillämpas i stället 12 kap. 21 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. När det gäller föreningar som driver försäkringsrörelse tillämpas i stället 13 kap. 33–35 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043).

I fråga om skyddet för en fusionerande förenings borgenärer ska bestämmelserna i 23 kap. 20 och 22–24 §§ aktiebolagslagen (2005:551) om tillstånd att verkställa en fusionsplan tillämpas. När det gäller föreningar som driver *bank- eller* finansieringsrörelse tillämpas i stället *10 a kap. 10 § respektive* 12 kap. 21 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. När det gäller föreningar som driver försäkringsrörelse tillämpas i stället 13 kap. 33–35 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043).

8 §³

Bolagsverket ska utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har

Bolagsverket ska utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har

¹ Senaste lydelse 2010:2074. Ändringen innebär att tredje stycket tas bort.

² Senaste lydelse 2010:2074.

³ Senaste lydelse 2010:2074.

vunnit laga kraft. När det gäller föreningar som driver finansieringsrörelse tillämpas i stället 12 kap. 22 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

När det gäller europakooperativ som driver försäkringsrörelse ska Bolagsverket utfärda intyget när beslut om tillstånd har meddelats enligt 13 kap. 33–35 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och beslutet har *vunnit* laga kraft.

fått laga kraft. När det gäller föreningar som driver *bank- eller* finansieringsrörelse tillämpas i stället *10 a kap. 10 § respektive* 12 kap. 22 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

När det gäller europakooperativ som driver försäkringsrörelse ska Bolagsverket utfärda intyget när beslut om tillstånd har meddelats enligt 13 kap. 33–35 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och beslutet har *fått* laga kraft.

10 §⁴

Bolagsverket ska föra ett register över europakooperativ (europakooperativsregistret). I fråga om registrering i europakooperativsregistret tillämpas bestämmelserna i aktiebolagslagen (2005:551) och andra författningar om registrering i aktiebolagsregistret eller, om europakooperativet driver försäkringsrörelse, försäkringsregistret. Om en arbetstagarrepresentant har utsetts enligt lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ, ska även detta registreras.

Bolagsverket ska föra ett register över europakooperativ (europakooperativsregistret). I fråga om registrering i europakooperativsregistret tillämpas bestämmelserna i aktiebolagslagen (2005:551) och andra författningar om registrering i aktiebolagsregistret eller, om europakooperativet driver *bankrörelse eller* försäkringsrörelse, *bankregistret respektive* försäkringsregistret. Om en arbetstagarrepresentant har utsetts enligt lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ, ska även detta registreras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. avgifter i ärenden om registrering enligt denna lag, och
2. handläggningen av registreringsärenden.

12 §⁵

Vid flyttning av ett europakooperativs säte från Sverige till en annan stat, tillämpas 12 a–20 §§. När det gäller europakooperativ som driver finansieringsrörelse tillämpas 12 kap. 24–26 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i stället för 14–20 §§.

Vid flyttning av ett europakooperativs säte från Sverige till en annan stat, tillämpas 12 a–20 §§. När det gäller europakooperativ som driver *bank- eller* finansieringsrörelse tillämpas *10 a kap. 10 § respektive* 12 kap. 24–26 §§ lagen (2004:297) om bank- och

⁴ Senaste lydelse 2010:2074.

⁵ Senaste lydelse 2010:2074.

finansieringsrörelse i stället för
14–20 §§.

31 §⁶

Ett europakooperativ ska upprätta årsredovisning och, i förekommande fall, koncernredovisning i enlighet med de bestämmelser i årsredovisningslagen (1995:1554) som är tillämpliga på ekonomiska föreningar. När det gäller europakooperativ som driver försäkringsrörelse tillämpas i stället de bestämmelser i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag som är tillämpliga på försäkringsföreningar.

När det gäller europakooperativ som ger ut elektroniska pengar *eller driver finansieringsrörelse tillämpas 12 kap. 28 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse respektive* 3 kap. 10 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar i stället för första stycket.

När det gäller europakooperativ som ger ut elektroniska pengar tillämpas 3 kap. 10 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar i stället för första stycket.

När det gäller europakooperativ som driver bank- eller finansieringsrörelse tillämpas 10 a kap. 10 § respektive 12 kap. 28 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i stället för första stycket.

34 §

Ett europakooperativ får i stadgarna ange att lednings- eller förvaltningsorganet kan bemyndiga en person ensam eller flera personer i förening att företräda europakooperativet.

När det gäller europakooperativ som driver finansieringsrörelse tillämpas 12 kap. 29 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i stället för första stycket.

När det gäller europakooperativ som driver *bank- eller finansieringsrörelse tillämpas 10 a kap. 10 § respektive* 12 kap. 29 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i stället för första stycket.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

⁶ Senaste lydelse 2018:173.

1.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 4 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

4 §⁷

Emittenten ska så snart som möjligt och senast fyra månader efter utgången av varje räkenskapsår offentliggöra sin årsredovisning och i förekommande fall en koncernredovisning.

Års- och koncernredovisningarna ska vara granskade av emittentens revisor. Revisionsberättelsen ska offentliggöras tillsammans med års- och koncernredovisningen. Bestämmelser om revision finns i 4 a kap. sparbankslagen (1987:619), 7 a kap. lagen (1995:1570) om medlemsbanker, revisionslagen (1999:1079), 17 kap. 11 och 12 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043), 9 kap. aktiebolagslagen (2005:551) och 8 kap. lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

Års- och koncernredovisningarna ska vara granskade av emittentens revisor. Revisionsberättelsen ska offentliggöras tillsammans med års- och koncernredovisningen. Bestämmelser om revision finns i 4 a kap. sparbankslagen (1987:619), revisionslagen (1999:1079), 17 kap. 11 och 12 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043), 9 kap. aktiebolagslagen (2005:551) och 8 kap. lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

1.10 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:836) om näringsförbud

Härigenom föreskrivs att 11 § lagen (2014:836) om näringsförbud ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Den som har näringsförbud får inte

1. driva näringsverksamhet,
2. faktiskt utöva ledningen av en näringsverksamhet eller av en sådan juridisk person som är bokföringspliktig även om den inte driver näring,
3. vara bolagsman i ett annat handelsbolag än ett kommanditbolag eller komplementär i ett kommanditbolag eller medlem i en europeisk ekonomisk intressegruppering med säte i Sverige,
4. vara stiftare av ett aktiebolag eller en sparbank,
5. vara ledamot eller suppleant i styrelsen för
  - ett aktiebolag,
  - en ekonomisk förening,
  - en sparbank,
  - ett ömsesidigt försäkringsbolag,
  - en försäkringsförening,
  - en europeisk ekonomisk intressegruppering med säte i Sverige,
  - en pensionsstiftelse, eller
  - en sådan ideell förening eller stiftelse som driver näringsverksamhet,
6. vara ledamot eller suppleant i förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet för ett europabolag eller ett europakooperativ med säte i Sverige,
7. vara verkställande direktör eller vice verkställande direktör i
  - ett aktiebolag,
  - en ekonomisk förening,
  - ett ömsesidigt försäkringsbolag,
  - ett europabolag eller ett europakooperativ med säte i Sverige,
  - en sparbank,
  - en *medlemsbank, eller*
  - en filial enligt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.,
7. vara verkställande direktör eller vice verkställande direktör i
  - ett aktiebolag,
  - en ekonomisk förening,
  - ett ömsesidigt försäkringsbolag,
  - ett europabolag eller ett europakooperativ med säte i Sverige,
  - en sparbank, *eller*
  - en filial enligt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.,
8. vara företagsledare i en europeisk ekonomisk intressegruppering med säte i Sverige eller föreståndare enligt 2 § andra stycket lagen om utländska filialer m.m.,
9. vara firmatecknare eller i annan egenskap vara ställföreträdare för en sådan juridisk person som anges i 3–5 eller vara firmatecknare för ett utländskt bankföretags filial,
10. äga så många aktier i ett aktiebolag eller ett europabolag med säte i Sverige att hans eller hennes andel av röstetalet för samtliga aktier i bolaget överstiger femtio procent,

11. inneha fullmakt att företräda en enskild näringsidkare i dennes näringsverksamhet eller en juridisk person som anges i 3–5,

12. vara anställd eller återkommande ta emot uppdrag i en näringsverksamhet som drivs av en närstående till honom eller henne eller där en närstående har en sådan ställning som anges i 3 §, eller

13. vara anställd eller återkommande ta emot uppdrag i den näringsverksamhet där han eller hon har åsidosatt sina skyldigheter.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

1.11 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 4 §, 24 kap. 3 § och 27 kap. 20 § lagen (2015:1016) om resolution ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

4 §

Om ett företag i resolution är *en medlemsbank eller* en ekonomisk förening, ska Riksgäldskontoret, innan eller i samband med att myndigheten vidtar en resolutionsåtgärd som kan leda till att någon borgenär drabbas av förluster eller får sin fordran helt eller delvis konverterad, besluta att minska andelarnas värde i proportion till föreningens förluster enligt en värdering enligt 7 kap.

Om ett företag i resolution är en ekonomisk förening, ska Riksgäldskontoret, innan eller i samband med att myndigheten vidtar en resolutionsåtgärd som kan leda till att någon borgenär drabbas av förluster eller får sin fordran helt eller delvis konverterad, besluta att minska andelarnas värde i proportion till föreningens förluster enligt en värdering enligt 7 kap.

24 kap.

3 §¹

Bestämmelser om förfarandet vid likvidation av ett företag som omfattas av denna lag finns i

– 6 kap. 1 a och 2 b §§ sparbankslagen (1987:619),

– 9 kap. 1 a och 4 b §§ lagen (1995:1570) om medlemsbanker,

– 10 kap. 31 § tredje stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

– 25 kap. 4 a och 10 a §§ aktiebolagslagen (2005:551), och

– 17 kap. 46 och 47 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

– 6 kap. 1 a och 2 b §§ sparbankslagen (1987:619),

– 10 kap. 31 § tredje stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

– 25 kap. 4 a och 10 a §§ aktiebolagslagen (2005:551), och

– 17 kap. 46 och 47 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

27 kap.

20 §²

Den som är avgiftsskyldig ska lämna de uppgifter till Riksgäldskontoret som myndigheten behöver för att fastställa den avgiftsskyldiges avgift. Uppgifter om

Den som är avgiftsskyldig ska lämna de uppgifter till Riksgäldskontoret som myndigheten behöver för att fastställa den avgiftsskyldiges avgift. Uppgifter om

¹ Senaste lydelse 2018:734.

² Senaste lydelse 2018:734.

avgiftsunderlaget ska ha granskats av en revisor som utsetts i enlighet med 4 a kap. 1 § sparbankslagen (1987:619), 7 a kap. 1 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker, 9 kap. 8 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 8 kap. 8 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

avgiftsunderlaget ska ha granskats av en revisor som utsetts i enlighet med 4 a kap. 1 § sparbankslagen (1987:619), 9 kap. 8 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 8 kap. 8 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

1.12 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:429) om tillsyn över företag av allmänt intresse i fråga om revision

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2016:429) om tillsyn över företag av allmänt intresse i fråga om revision ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Finansinspektionen får ingripa mot ett företag av allmänt intresse, om företaget

1. inte inrättar ett revisionsutskott eller beslutar att styrelsen ska utföra utskottets uppgifter eller ser till att minst en ledamot i utskottet eller, i tillämpliga fall, styrelsen har föreskriven redovisningskompetens eller revisionskompetens i enlighet med 3 kap. 4 a § sparbankslagen (1987:619), 6 kap. 4 a § lagen (1995:1570) om medlemsbanker, 8 kap. 49 a § aktiebolagslagen (2005:551) eller 7 kap. 47 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar,

2. inte väljer revisor i enlighet med artikel 16.1–16.5 i EU:s revisorsförordning, i den ursprungliga lydelsen,

3. anlitar samma revisor under en längre period än vad som är tillåtet enligt artikel 17 i EU:s revisorsförordning, i den ursprungliga lydelsen, 4 a kap. 1 a § sparbankslagen, 7 a kap. 1 a § lagen om medlemsbanker, 9 kap. 21 a § aktiebolagslagen eller 8 kap. 54 § lagen om ekonomiska föreningar, eller

4. i förtid entledigar revisorn utan saklig grund i strid med 4 a kap. 6 § första stycket 2 sparbankslagen, 7 a kap. 6 § första stycket 2 lagen om medlemsbanker eller 9 kap. 22 § första stycket 2 aktiebolagslagen eller 8 kap. 25 § första stycket 2 lagen om ekonomiska föreningar.

1. inte inrättar ett revisionsutskott eller beslutar att styrelsen ska utföra utskottets uppgifter eller ser till att minst en ledamot i utskottet eller, i tillämpliga fall, styrelsen har föreskriven redovisningskompetens eller revisionskompetens i enlighet med 3 kap. 4 a § sparbankslagen (1987:619), 8 kap. 49 a § aktiebolagslagen (2005:551) eller 7 kap. 47 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar,

3. anlitar samma revisor under en längre period än vad som är tillåtet enligt artikel 17 i EU:s revisorsförordning, i den ursprungliga lydelsen, 4 a kap. 1 a § sparbankslagen, 9 kap. 21 a § aktiebolagslagen eller 8 kap. 54 § lagen om ekonomiska föreningar, eller

4. i förtid entledigar revisorn utan saklig grund i strid med 4 a kap. 6 § första stycket 2 sparbankslagen, 9 kap. 22 § första stycket 2 aktiebolagslagen eller 8 kap. 25 § första stycket 2 lagen om ekonomiska föreningar.

¹ Senaste lydelse 2018:735.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.
  2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

2 Bakgrund

Föreningslagsutredningen fick den 29 maj 2008 i uppdrag att bl.a. ta fram ett förslag om upphävande av lagen (1995:1570) om medlemsbanker (dir. 2008:70). Den 9 december 2010 redovisade utredningen uppdraget i slutbetänkandet En ny lag om ekonomiska föreningar (SOU 2010:90). I det föreslås bl.a. att lagen om medlemsbanker ska upphävas och att medlemsbanker i stället ska tillämpa den nya lagen om ekonomiska föreningar – lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar – med de undantag som motiveras av bankrörelsen. De undantagen föreslås tas in i ett nytt kapitel (12 a kap.) i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Betänkandet har remissbehandlats och remissvaren finns tillgängliga i Justitiedepartementet (Ju2010/09441/L1). Ett fåtal av remissinstanserna lämnade synpunkter på förslaget om upphävande av lagen om medlemsbanker. *Finansinspektionen* och *Finansbolagens Förening* tillstyrkte förslaget eller hade inget att invända mot det medan *Sparbankernas Riksförbund* avstyrkte förslaget på den grunden att den speciella associationsformen medlemsbanker – på motsvarande sätt som den speciella associationsformen sparbanker – är ett uttryck för dessa bankers egenart i förhållande till bankaktiebolag. *Bolagsverket* tog upp vissa ofullständigheter i förslaget, framför allt avsaknaden av övergångsbestämmelser. *Svenska Bankföreningen*, *Ekobanken medlemsbank* och *JAK Medlemsbank* avstod från att lämna synpunkter på förslaget. Förslaget ledde inte till någon åtgärd (prop. 2017/18:185 s. 202).

I promemorian behandlas på nytt frågan om den associationsrättsliga regleringen för medlemsbanker.

3 Medlemsbanker

3.1 Behov av ny reglering

Med kreditinstitut avses företag som driver bankrörelse (banker) eller finansieringsrörelse (kreditmarknadsföretag).

Den allmänna näringsrättsliga regleringen för kreditinstitut finns i lagen om bank- och finansieringsrörelse. Kreditinstitut omfattas dessutom av de unionsrättsliga regelverken om insättningsgaranti, kapitaltäckning och krishantering.

Bankrörelse kan drivas i formen av aktiebolag (bankaktiebolag), europabolag (europabolag som driver bankrörelse), ekonomisk förening (medlemsbanker), europakooperativ (europakooperativ som driver bankrörelse) eller stiftelse (sparbanker) medan finansieringsrörelse kan drivas i formen av aktiebolag (kreditmarknadsbolag), europabolag (europabolag som driver finansieringsrörelse), ekonomisk förening (kreditmarknadsföreningar) eller europakooperativ (europakooperativ som driver finansieringsrörelse).

Den associationsrättsliga regleringen för kreditinstitut har en splittrad utformning. Vissa kreditinstitut – bankaktiebolag och kreditmarknadsföretag – tillämpar den allmänna associationsrättsliga regleringen av motsvarande företagsformer med de undantag som motiveras av bank- eller finansieringsrörelsen.

Det innebär att bankaktiebolag tillämpar aktiebolagslagen (2005:551) med de undantag som motiveras av bankrörelsen (10 kap. lagen om bank- och finansieringsrörelse), att kreditmarknadsbolag tillämpar aktiebolagslagen med de undantag som motiveras av finansieringsrörelsen (11 kap. lagen om bank- och finansieringsrörelse) och att kreditmarknadsföreningar tillämpar lagen om ekonomiska föreningar med de undantag som motiveras av finansieringsrörelsen (12 kap. lagen om bank- och finansieringsrörelse).

Vissa kreditinstitut tillämpar speciallagar. Det innebär att medlemsbanker tillämpar lagen om medlemsbanker och sparbanker tillämpar sparbankslagen (1987:619).

Europakooperativ som driver bank- eller finansieringsrörelse behandlas i svensk rätt som medlemsbanker respektive kreditmarknadsföreningar (1 kap. 5 § 13 och 16 lagen om bank- och finansieringsrörelse, se avsnitt 4.1).

Lagen om medlemsbanker – som trädde i kraft den 1 januari 1996 – ersatte föreningsbankslagen (1987:620), som hade rötterna i lagen (1956:216) om jordbrukskasserörelsen. Enligt föreningsbankslagen fick bankrörelse i föreningsform bara drivas av den s.k. föreningsbanksrörelsen. Den var organiserad i en federativ struktur, som i korthet innebar att lokala föreningsbanker svarade för utlåning och var medlemmar i en central föreningsbank som svarade för inlåning. Den centrala föreningsbanken hade banktillstånd. Föreningsbanksrörelsen ombildades 1992 till ett bankaktiebolag. I sak överensstämde föreningsbankslagen i stor utsträckning med den numera upphävda lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Bestämmelserna i föreningsbankslagen fördes i huvudsak oförändrade över till lagen om medlemsbanker.

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker, dvs. en ekonomisk förening som driver bankrörelse, med det som gäller för kreditmarknadsföreningar, dvs. en ekonomisk förening som driver finansieringsrörelse, vilket återspeglas i att 2018 års lag om ekonomiska föreningar gäller vid sidan av lagen om medlemsbanker (1 kap. 2 § andra stycket lagen om medlemsbanker). Samtidigt gäller att lagen om medlemsbanker i stor utsträckning ska tolkas motsatsvis i förhållande till lagen om ekonomiska föreningar. Det gäller t.ex. bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar om investeringar och gränsöverskridande fusioner (1 kap. 8 § respektive 16 kap. 30–51 §§). Det innebär att det är oklart i vilken utsträckning lagen om medlemsbanker kan fyllas ut med bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar.

Det finns vissa centrala skillnader i de materiella regleringarna för medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar. Det har flera förklaringar. För det första har banker i grunden ett större skyddsbehov än kreditmarknadsföretag (se t.ex. prop. 2002/03:139 s. 180–185). För det andra har föreningsbanksrörelsens egenart – framför allt dess federativa struktur – kommit till uttryck i lagen om medlemsbanker, trots att medlemsbankerna, till skillnad från föreningsbankerna, är sinsemellan oberoende

och verkar fritt inom varandras geografiska områden (se prop. 1995/96:74 s. 149–157). För det tredje har lagen om medlemsbanker inte (löpande) anpassats till 1987 eller 2018 års lagar om ekonomiska föreningar.

Det innebär sammanfattningsvis att lagen om medlemsbanker i viss utsträckning är föråldrad.

Den valda lagstiftningstekniken innebär slutligen att bestämmelser av samma slag i stor utsträckning finns i två (associationsrättsliga) lagar. Den splittrade regleringen har flera nackdelar. För det första är regelmassan på det associationsrättsliga området större än den behöver vara. För det andra ökar risken för tolkningssvårigheter vid jämförelser mellan lagen om medlemsbanker och lagen om ekonomiska föreningar. För det tredje försvåras lagstiftningsarbetet på det associationsrättsliga området, eftersom lagen om medlemsbanker som utgångspunkt behöver anpassas till ändringar som görs i lagen om ekonomiska föreningar.

3.2 Ny associationsrättslig reglering för medlemsbanker

3.2.1 Den lagtekniska regleringen

Promemorians förslag: Lagen om medlemsbanker ska upphävas.

Medlemsbanker ska tillämpa lagen om ekonomiska föreningar med de undantag som motiveras av bankrörelsen. De undantagen ska tas in i ett nytt kapitel i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Med medlemsbank ska avses en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva bankrörelse.

I fråga om medlemsbanker ska hänvisningar till föreningsregistret i lagen om ekonomiska föreningar i stället avse bankregistret.

Skälen för promemorians förslag: Bankrörelse i föreningsform har lång tradition i Sverige och det är viktigt att medlemsbanker kan tillämpa en modern och ändamålsenlig associationsrättslig reglering. Sedan slutet av 1990-talet har lagstiftningsarbetet på det finansmarknadsrättsliga området varit inriktat på att kreditinstitut ska tillämpa aktiebolagslagen eller lagen om ekonomiska föreningar med de undantag som motiveras av bank- eller finansieringsrörelsen, t.ex. den finansiella verksamhetens art och beskaffenhet, skyddet av den finansiella stabiliteten och konsumenter samt unionsrätten. De undantagen för bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar finns sedan 2004 i lagen om bank- och finansieringsrörelse (10–12 kap.).

Motsvarande bör gälla medlemsbanker. En sådan samordning har flera fördelar. För det första minskar regelmassan på det associationsrättsliga området. För det andra aktualiseras inga jämförelser mellan lagen om medlemsbanker och lagen om ekonomiska föreningar. För det tredje underlättas det fortsatta lagstiftningsarbetet på det associationsrättsliga området, eftersom nya bestämmelser i lagen om ekonomiska föreningar som utgångspunkt kommer att vara direkt tillämpliga på medlemsbanker.

Lagen om medlemsbanker bör därför upphävas. Och medlemsbanker bör tillämpa lagen om ekonomiska föreningar med de avvikelser som

motiveras av bankrörelsen. De särskilda associationsrättsliga bestämmelserna för medlemsbanker bör tas in i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Den associationsrättsliga regleringen för bankaktiebolag och kreditmarknadsföretag som finns i lagen om bank- och finansieringsrörelse (10–12 kap.) har getts en lagteknisk utformning som innebär att det som gäller för aktiebolag eller ekonomiska föreningar enligt den allmänna associationsrättsliga regleringen som huvudregel också gäller för bankaktiebolag respektive kreditmarknadsföreningar (10 kap. 1 § och 12 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse) medan det som gäller för bankaktiebolag som huvudregel också gäller för kreditmarknadsbolag (11 kap. 1 § samma lag). I grunden överensstämmer i sak det som gäller för medlemsbanker dessutom med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Av dessa skäl bör den nya associationsrättsliga regleringen för medlemsbanker i lagen om bank- och finansieringsrörelse tas in i ett nytt kapitel – 10 a kap. – och ges en lagteknisk utformning som innebär att det som gäller för kreditmarknadsföreningar som huvudregel också gäller för medlemsbanker.

Förslaget aktualiserar frågan om termen medlemsbank bör tas bort och av systematiska skäl ersättas av termen bankförening, sett mot bakgrund av den nuvarande terminologin i lagen om bank- och finansieringsrörelse. Termen medlemsbank har använts sedan lagen om medlemsbanker trädde i kraft 1996. Till det kommer att termen bankförening har förvillande likheter med termen föreningsbank, som har tagits bort. Av dessa skäl bör termen medlemsbank behållas. I de fall det i befintlig lagstiftning görs en åtskillnad mellan medlemsbanker och ekonomiska föreningar som inte fyller någon egentlig funktion bör emellertid termen medlemsbank kunna tas bort och medlemsbanker i stället inbegripas i uttrycket ekonomiska föreningar.

Den nuvarande definitionen för medlemsbank i lagen om bank- och finansieringsrörelse (1 kap. 5 § 16) har kopplats till lagen om medlemsbanker ("en ekonomisk förening som avses i lagen ... om medlemsbanker") och behöver av det skälet ändras om lagen om medlemsbanker upphävs. Med termen medlemsbank bör i lagen om bank- och finansieringsrörelse i stället avses "en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva bankrörelse" (jfr t.ex. definitionen av kreditmarknadsförening i 1 kap. 5 § 13 samma lag).

Ekonomiska föreningar, inbegripet kreditmarknadsföreningar, ska registreras i föreningsregistret (2 kap. 2 § lagen om ekonomiska föreningar). Banker ska emellertid registreras i bankregistret, oavsett associationsform. I det skrivs de uppgifter in som enligt framför allt lagen om medlemsbanker och förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse ska anmälas för registrering (13 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse). I fråga om medlemsbanker bör hänvisningar till föreningsregistret i lagen om ekonomiska föreningar i stället avse bankregistret.

Europakooperativ som driver bankrörelse behandlas i svensk rätt som medlemsbanker. I avsnitt 4 föreslås en ny associationsrättslig reglering för europakooperativ som driver bankrörelse.

3.2.2 Den materiella regleringen

Promemorians förslag: Till det nya kapitlet i lagen om bank- och finansieringsrörelse ska följande bestämmelser i lagen om medlemsbanker överföras:

- att en medlemsbank inte får bildas om det inte har gjorts en prövning av att den som ska ha ett kvalificerat innehav i banken anses lämplig.
- rätt att företräda en medlemsbank,
- avsättning till och minskning av reservfonden,
- att Bolagsverket ska besluta att en medlemsbank ska gå i likvidation om tillståndet att driva bankrörelse har återkallats utan att banken i stället fått tillstånd att driva annan tillståndspliktig finansiell rörelse, och
- att en medlemsbanks företagsnamn ska innehålla ordet medlemsbank.

Ett beslut om att en likvidation ska upphöra och medlemsbankens verksamhet återupptas ska inte få fattas, om bankens tillstånd att driva bankrörelse har återkallats. I övrigt ska den associationsrättsliga regleringen för medlemsbanker i sak överensstämma med den associationsrättsliga regleringen av kreditmarknadsföreningar. Vid tillämpning av regleringen för kreditmarknadsföreningar ska prövningen av undantag från bosättningskraven för styrelseledamöter, verkställande direktör och särskild firmatecknare göras av Finansinspektionen i stället för Bolagsverket.

Skälen för promemorians förslag

Utgångspunkt

I den följande framställningen behandlas – med utgångspunkt i kapitelindelningen i lagen om medlemsbanker – frågan om i vilken utsträckning de skillnader mellan de associationsrättsliga regleringarna för medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar som gäller i dag kan motiveras av bankrörelsen och av det skälet också fortsättningsvis medför ett behov av avvikande reglering för medlemsbanker.

Prövningen av om det finns ett behov av avvikande reglering för medlemsbanker i förhållande till kreditmarknadsföreningar bör, med beaktande av skillnaderna mellan aktiebolags- och föreningsformerna, göras mot bakgrund av de särskilda associationsrättsliga bestämmelserna för bankaktiebolag i lagen om bank- och finansieringsrörelse (10 kap.).

1 kap. Inledande bestämmelser

En medlemsbank, dvs. en ekonomisk förening som har tillstånd att driva bankrörelse, är en kooperativ företagsform. Det innebär att en medlemsbank har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att driva ekonomisk verksamhet (bankrörelse) som medlemmarna deltar i. I en medlemsbank ska det finnas ett insatskapital och var och en av medlemmarna ska delta med kapital i form av (minst) en medlemsinsats. Medlemsinsatserna ska fullgöras i pengar. Medlemsbanker får inte

anta s.k. investering medlemmar. Medlemmarna, som äger medlemsbanken, har inte personligt ansvar för bankens skulder. En medlemsbank kan ingå i en koncern. Handlingar som rör en medlemsbank får undertecknas med elektronisk underskrift. Bestämmelserna finns i 1 kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns motsvarande bestämmelser i 1 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som – med vissa undantag – gäller för kreditmarknadsföreningar (12 kap. 1 a § och 2 § första stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse).

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Jämfört med lagen om medlemsbanker innehåller lagen om ekonomiska föreningar emellertid en mer fullständig reglering av föreningsformen.

Det finns inga skillnader mellan de associationsrättsliga regleringarna för medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar som kan motiveras av bankrörelsen.

Det innebär sammanfattningsvis att de nu aktuella bestämmelserna inte medför något behov av avvikande reglering för medlemsbanker.

2 kap. Bildande av medlemsbank

En medlemsbank bildas genom att minst tre medlemmar antar stadgar samt väljer styrelse och revisorer. Stadgarna ska innehålla vissa uppgifter. En medlemsbank ska anmälas för registrering i bankregistret inom viss tid från tillståndsbeslutet. Bestämmelserna finns i 2 kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns motsvarande bestämmelser i 2 och 3 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som gäller för kreditmarknadsföreningar.

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Jämfört med lagen om medlemsbanker innehåller lagen om ekonomiska föreningar emellertid en mer fullständig reglering av bildande av en förening och stadgarnas innehåll.

Till skillnad från en kreditmarknadsförening, får en medlemsbank inte bildas om teckning av medlemsinsatser innebär att någon för vilken det inte har gjort en prövning bl.a. av att han eller hon har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett kreditinstitut och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift (3 kap. 2 § första stycket 3 samt andra och tredje styckena lagen om bank- och finansieringsrörelse) kommer att ha ett kvalificerat innehav i banken (2 kap. 5 § fjärde stycket lagen om medlemsbanker). Den avvikande regleringen – som motsvarar bestämmelsen om bankaktiebolag i 10 kap. 3 § lagen om bank- och finansieringsrörelse – kan motiveras av bankrörelsen.

Det innebär sammanfattningsvis att bestämmelsen i lagen om medlemsbanker om att en medlemsbank inte får bildas om det inte har gjorts en prövning av att den som ska ha ett kvalificerat innehav i banken anses lämplig (2 kap. 5 § fjärde stycket) bör överföras till det nya kapitlet i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

3 kap. Bankens medlemmar

En medlemsbank är en öppen företagsform. Det innebär att en medlemsbank är en sammanslutning av ett inte på förhand bestämt antal (fysiska eller juridiska) personer och att medlemstalet kan ökas eller minskas utan

att stadgarna behöver ändras. Medlemskapet är personligt men en medlems andel i medlemsbanken kan överlåtas. I en medlemsbank ska det dessutom finnas en medlemsförteckning, som ska innehålla vissa uppgifter. Bestämmelserna finns i 3 kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns motsvarande bestämmelser i 4 och 5 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som gäller för kreditmarknadsföreningar.

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Jämfört med lagen om medlemsbanker innehåller lagen om ekonomiska föreningar emellertid en mer fullständig reglering av medlemmar och medlemsförteckning.

Det finns inga skillnader mellan de associationsrättsliga regleringarna för medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar som kan motiveras av bankrörelsen.

Det innebär sammanfattningsvis att de aktuella bestämmelserna inte medför något behov av avvikande reglering för medlemsbanker.

4 kap. Återbetalning av medlemsinsatser

Medlemmar i en medlemsbank har rätt till återbetalning av medlemsinsatser, dels när ett medlemskap upphör, dels utan samband med att ett medlemskap upphör. Bestämmelserna finns i 4 kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns motsvarande bestämmelser i 10 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som – med de undantag som motiveras av finansieringsrörelsen – gäller för kreditmarknadsföreningar (12 kap. 2 § andra stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse).

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Utöver bestämmelser om återbetalning av medlemsinsatser innehåller lagen om ekonomiska föreningar en fullständig reglering av medlemsinsatser.

I likhet med vad som gäller för en kreditmarknadsförening, förutsätter återbetalning av medlemsinsatser i en medlemsbank när ett medlemskap upphör Finansinspektionens tillstånd (4 kap. 1 § första stycket lagen om medlemsbanker och 12 kap. 2 § andra stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse). Till skillnad från en kreditmarknadsförening, förutsätter också återbetalning av medlemsinsatser utan samband med att ett medlemskap upphör Finansinspektionens tillstånd (4 kap. 3 § lagen om medlemsbanker).

Bestämmelser om återbetalning finns också i det unionsrättsliga regelverket om kapitaltäckning, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (kapitaltäckningsdirektivet).

Tillsynsförordningen ställer krav på det kapital – primärkapital och supplementärkapital – som ett kreditinstitut ska ha för att kunna hantera de risker som verksamheten är förenad med (kapitalbaskrav). Kraven uttrycks som en procentsats av riskvägda tillgångar. I lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag och lagen (2014:966) om

kapitalbuffertar finns dessutom bestämmelser om kapitalbaskrav utöver kapitalbasen i tillsynsförordningen (särskilda kapitalbaskrav) och om olika slag av kapitalbuffertar i kreditinstitut.

Primärkapitalet utgörs framför allt av kärnprimärkapital, dvs. eget kapital, såsom kärnprimärkapitalinstrument (t.ex. medlemsinsatser) och övriga reserver (t.ex. reservfond).

Återbetalning av kärnprimärkapitalinstrument kräver tillstånd av Finansinspektionen (artikel 77 i tillsynsförordningen). Bestämmelserna i lagen om medlemsbanker om återbetalning av medlemsinsatser (4 kap. 1 § första stycket och 3 §) framstår därför som överflödiga.

I avsnitt 5 förslås att bestämmelsen i lagen om bank- och finansieringsrörelse om att återbetalning av medlemsinsatser när ett medlemskap i en kreditmarknadsförening upphör förutsätter Finansinspektionens tillstånd ska tas bort.

Det innebär sammanfattningsvis att de nu aktuella bestämmelserna inte medför något behov av avvikande reglering för medlemsbanker.

5 kap. Förlagsinsatser

Utöver medlemsinsatser kan medlemmar i en medlemsbank delta med kapital i form av förlagsinsatser. Också personer som inte är medlemmar får tillskjuta förlagsinsatser. Förlagsinsatser ska fullgöras i pengar. Bestämmelserna finns i 5 kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns motsvarande bestämmelser i 11 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som – med de undantag som motiveras av finansieringsrörelsen – gäller för kreditmarknadsföreningar (12 kap. 2 § första stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse).

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Jämfört med lagen om medlemsbanker innehåller lagen om ekonomiska föreningar en mer fullständig reglering av förlagsinsatser.

Det finns inga skillnader mellan de associationsrättsliga regleringarna för medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar som kan motiveras av bankrörelsen.

Det innebär sammanfattningsvis att de nu aktuella bestämmelserna inte medför något behov av avvikande reglering för medlemsbanker.

6 kap. Medlemsbankens ledning

En medlemsbank leds av en styrelse. En eller flera verkställande direktörer ansvarar för den löpande förvaltningen. Bestämmelserna finns i 6 kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns motsvarande bestämmelser i 7 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som – med de undantag som motiveras av finansieringsrörelsen – gäller för kreditmarknadsföreningar (12 kap. 3–6 d §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse).

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Jämfört med lagen om medlemsbanker innehåller lagen om ekonomiska föreningar emellertid en mer fullständig reglering av ledningen.

När det gäller en kreditmarknadsförening, ska prövning av undantag från bosättningskravet för styrelseledamöter, verkställande direktör och

särskild firmatecknare i en medlemsbank göras av Bolagsverket (7 kap. 8, 30 och 38 §§ lagen om ekonomiska föreningar). För medlemsbanker gäller i stället att den prövningen ska göras av Finansinspektionen (6 kap. 3 § första stycket, 4 § första stycket och 14 § andra stycket lagen om medlemsbanker). Den avvikande regleringen – som motsvarar bestämmelsen om bankaktiebolag i 10 kap. 1 § andra stycket 1 lagen om bank- och finansieringsrörelse – kan motiveras av bankrörelsen.

Den verkställande direktören i en medlemsbank har inte firmateckningsrätt i fråga om hans eller hennes uppgifter som verkställande direktör (6 kap. 14 § tredje stycket lagen om medlemsbanker, jfr 7 kap. 36 § lagen om ekonomiska föreningar). Den avvikande regleringen – som motsvarar bestämmelsen om bankaktiebolag i 10 kap. 7 § lagen om bank- och finansieringsrörelse – kan motiveras av bankrörelsen.

Det innebär sammanfattningsvis att bestämmelser om att prövningen av undantag från bosättningskraven för styrelseledamöter, verkställande direktör och särskild firmatecknare i fråga om medlemsbanker ska göras av Finansinspektionen bör tas in i det nya kapitlet i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

7 kap. Föreningsstämma

I en medlemsbank är föreningsstämman det beslutande organet. Bestämmelserna finns i 7 kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns motsvarande bestämmelser i 6 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som – med de undantag som motiveras av finansieringsrörelsen – gäller för kreditmarknadsföreningar (12 kap. 7 och 7 a §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse).

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Jämfört med lagen om medlemsbanker innehåller lagen om ekonomiska föreningar emellertid en mer fullständig reglering av föreningsstämman.

Det finns inga skillnader mellan de associationsrättsliga regleringarna för medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar som kan motiveras av bankrörelsen.

Det innebär sammanfattningsvis att de nu aktuella bestämmelserna inte medför något behov av avvikande reglering för medlemsbanker.

7 a kap. Revision

I en medlemsbank ansvarar en eller flera revisorer för den löpande granskningen av bankens räkenskaper och av dess interna kontroll, granskning av bokslut och årsredovisning samt granskning av styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning. Vid sidan av revisorer kan särskilda granskare utses. Bestämmelserna finns i 7 a kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns motsvarande bestämmelser i 8 och 9 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som – med de undantag som motiveras av finansieringsrörelsen – gäller för kreditmarknadsföreningar (12 kap. 8–11 b §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse).

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Jämfört med lagen om medlemsbanker innehåller lagen om ekonomiska föreningar emellertid en mer fullständig reglering av revision och särskild granskning.

Det finns inga skillnader mellan de associationsrättsliga regleringarna för medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar som kan motiveras av bankrörelsen.

Det innebär sammanfattningsvis att de nu aktuella bestämmelserna inte medför något behov av avvikande reglering för medlemsbanker.

7 b kap. Allmän granskning

Utöver revision och särskild granskning kan en medlemsbank vara föremål för allmän granskning. Bestämmelserna finns i 7 b kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns inga motsvarande bestämmelser i lagen om ekonomiska föreningar. Det finns inte heller några sådana bestämmelser för kreditmarknadsföreningar i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Den allmänna granskningen i en medlemsbank, dvs. den fortlöpande granskningen av bankrörelsen vid sidan av den som sker enligt bestämmelserna om revision och särskild granskning i lagen om medlemsbanker (7 a kap.), vilar på frivillighet och är framför allt inriktad på medlemmarnas behov av granskning av bankrörelsen. Den avvikande regleringen kan därför inte motiveras av bankrörelsen. I avsaknad av lagreglering står det dock en medlemsbank fritt att utse en eller flera lekmannarevisorer i syfte att utföra en allmän granskning av bankrörelsen, om det står i överensstämmelse med stadgarna.

Det innebär sammanfattningsvis att de nu aktuella bestämmelserna inte medför något behov av avvikande reglering för medlemsbanker.

8 kap. Överskottsutdelning och annan användning av medlemsbankens egendom

En medlemsbanks eget kapital består av bundet eget kapital (t.ex. medlems- och förlagsinsatser) och fritt eget kapital. Fritt eget kapital som inte delas ut till medlemmarna (i form av vinstutdelning eller gottgörelse) kan överföras till reservfond eller insatskapital genom insatsemission (bundet eget kapital). Bestämmelserna finns i 8 kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns motsvarande bestämmelser i 12–15 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som gäller för kreditmarknadsföreningar.

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Jämfört med lagen om medlemsbanker innehåller lagen om ekonomiska föreningar emellertid en mer fullständig reglering av värdeöverföringar.

Till skillnad från en kreditmarknadsförening, ska en medlemsbank avsätta en viss del av vinsten till reservfonden (8 kap. 6 § lagen om medlemsbanker). Avsättningen ska årligen vara minst tio procent av den del av nettovinsten – inklusive gottgörelser – som inte går åt för täckning av en balanserad förlust. Avsättningsskyldigheten upphör när reservfonden uppgår till 30 procent av insatskapitalet. Även vissa andra belopp ska avsättas till reservfonden.

Reservfonden får minskas för täckning av förlust enligt fastställd balansräkning, om förlusten inte kan täckas av fritt eget kapital. Det innebär att förluster som har uppkommit under löpande räkenskapsår inte kan täckas med minskning av reservfonden förrän räkenskapsåret har avslutats och en

balansräkning för det året har fastställts, trots att behov av förlusttäckning kan uppkomma redan innan balansräkningen har fastställts.

Reservfonden – som är bundet eget kapital i en medlemsbank – syftar till att åstadkomma en successiv konsolidering av banken. Givet att bankrörelsen ger överskott skapar avsättningarna till reservfonden ett slags minimikapital i banken. Bankaktiebolag behöver inte längre göra avsättningar till reservfonden och minskning av reservfonden i ett bankaktiebolag förutsätter inte heller att en förlust framgår av en fastställd balansräkning. Av dessa skäl kan ifrågasättas om de nu aktuella bestämmelserna kan motiveras av bankrörelsen (se t.ex. prop. 2002/03:139, avsnitt 13). Samtidigt har insatskapitalet i en medlemsbank inte samma stabilitet som aktiekapitalet i ett bankaktiebolag (jfr t.ex. 10 kap. 2 § lagen om bank- och finansieringsrörelse), låt vara att återbetalning av medlemsinsatser i en medlemsbank förutsätter Finansinspektionens tillstånd (se ovan avsnittet ”4 kap. Återbetalning av medlemsinsatser”). Vid en samlad bedömning kan den avvikande regleringen motiveras av bankrörelsen.

Det innebär sammanfattningsvis att bestämmelserna i lagen om medlemsbanker om avsättning till och minskning av reservfonden (8 kap. 6 §) bör överföras till det nya kapitlet i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

9 kap. Likvidation och upplösning

En medlemsbank kan upplösas på olika sätt. Om medlemmarna vill avveckla medlemsbanken kan de försätta den i likvidation (frivillig likvidation). I vissa fall kan medlemsbanken tvingas i likvidation (tvångslikvidation). En medlemsbank kan också försättas i konkurs. Bestämmelserna finns i 9 kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns motsvarande bestämmelser i 17 och 18 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som – med de avvikelser som motiveras av finansieringsrörelsen – gäller för kreditmarknadsföreningar (12 kap. 12–12 b §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse).

I grunden motsvarar det som gäller för medlemsbanker det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Jämfört med lagen om medlemsbanker innehåller lagen om ekonomiska föreningar emellertid en mer fullständig reglering av upplösning, t.ex. bestämmelser om upplösning till följd av förenings passivitet (18 kap. 8 och 9 §§ lagen om ekonomiska föreningar).

Till skillnad från vad som gäller för en kreditmarknadsförening, ska Bolagsverket besluta att en medlemsbank ska gå i likvidation, om tillståndet att driva bankrörelse har återkallats utan att banken i stället fått tillstånd att driva annan tillståndspliktig finansiell rörelse (9 kap. 4 § lagen om medlemsbanker). Den avvikande regleringen – som motsvarar bestämmelserna om bankaktiebolag i 10 kap. 31 och 33 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse – kan motiveras av bankrörelsen.

Det innebär sammanfattningsvis att bestämmelserna i lagen om medlemsbanker om att Bolagsverket ska besluta att en medlemsbank ska gå i likvidation om tillståndet att driva bankrörelse har återkallats utan att banken i stället fått tillstånd att driva annan tillståndspliktig finansiell rörelse (9 kap. 4 §) bör överföras till det nya kapitlet i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

I lagen om ekonomiska föreningar finns bestämmelser om upphörande av likvidation (17 kap. 43 §). Ett beslut om att en likvidation ska upphöra och medlemsbankens verksamhet återupptas bör inte kunna fattas, om bankens tillstånd att driva bankrörelse har återkallats.

Vid tillämpning av bestämmelsen i lagen om ekonomiska föreningar om Bolagsverkets beslut om tvångslikvidation (17 kap. 11 §§) bör medlemsbanker tillämpa lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag i stället för årsredovisningslagen.

10 kap. Fusion och inlösen av aktier i dotterbolag

Vid sidan av likvidation och konkurs kan en medlemsbank upplösas genom att den går upp i en annan medlemsbank (fusion), antingen genom absorption eller kombination. Fusion kan också ske mellan en medlemsbank och ett helägt dotteraktiebolag. Vid fusionen upplöses den överlåtande banken utan likvidation och medlemmarna i den banken blir medlemmar i den övertagande banken. Tillstånd till att verkställa fusionsavtalet meddelas av Finansinspektionen. Bestämmelserna finns i 10 kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns motsvarande bestämmelser i 16 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som – med de undantag som motiveras av finansieringsrörelsen – gäller för kreditmarknadsföreningar (12 kap. 1 § andra stycket och 13–19 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse).

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Jämfört med lagen om medlemsbanker innehåller lagen om ekonomiska föreningar och lagen om bank- och finansieringsrörelse emellertid en mer fullständig reglering av fusion, framför allt bestämmelser om gränsöverskridande fusioner (16 kap. 30–51 §§ lagen om ekonomiska föreningar).

Det finns inga skillnader mellan de associationsrättsliga regleringarna för medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar som kan motiveras av bankrörelsen.

Det innebär sammanfattningsvis att de nu aktuella bestämmelserna inte medför något behov av avvikande reglering för medlemsbanker.

11 kap. Skadestånd m.m.

Medlemsbanksorganen verkar under skadeståndsansvar. Bestämmelserna finns i 11 kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns motsvarande bestämmelser i 21 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som – med de avvikelser som motiveras av finansieringsrörelsen – gäller för kreditmarknadsföreningar (12 kap. 20 § lagen om bank- och finansieringsrörelse).

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Jämfört med lagen om medlemsbanker innehåller lagen om ekonomiska föreningar emellertid en mer fullständig reglering av skadestånd.

Det finns inga skillnader mellan de associationsrättsliga regleringarna för medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar som kan motiveras av bankrörelsen.

Det innebär sammanfattningsvis att de nu aktuella bestämmelserna inte medför något behov av avvikande reglering för medlemsbanker.

12 kap. Medlemsbanks företagsnamn

En medlemsbank har ett företagsnamn. Bestämmelserna finns i 12 kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar finns motsvarande bestämmelser i 20 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som gäller för kreditmarknadsföreningar.

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Jämfört med lagen om medlemsbanker innehåller lagen om ekonomiska föreningar emellertid en mer fullständig reglering av företagsnamn.

Till skillnad från en kreditmarknadsförening, ska en medlemsbanks företagsnamn innehålla ordet medlemsbank (12 kap. 1 § första stycket lagen om medlemsbanker och 20 kap. 1 § lagen om ekonomiska föreningar). Det avvikande regleringen – som motsvarar bestämmelsen om bankaktiebolag i 10 kap. 35 § lagen om bank- och finansieringsrörelse (se också 1 kap. 9 § samma lag och 4 kap. förordningen om bank- och finansieringsrörelse) – kan motiveras av bankrörelsen.

Det innebär sammanfattningsvis att bestämmelsen i lagen om medlemsbanker om att en medlemsbanks företagsnamn ska innehålla ordet medlemsbank (12 kap. 1 § första stycket) bör överföras till det nya kapitlet i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

13 kap. Registrering m.m.

Registreringen (i bankregistret) ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och har viss rättslig verkan i förhållande till tredje man. Bestämmelserna finns i 13 kap. lagen om medlemsbanker. För ekonomiska föreningar i allmänhet finns motsvarande bestämmelser i 19 kap. lagen om ekonomiska föreningar, som gäller för kreditmarknadsföreningar.

I grunden överensstämmer det som gäller för medlemsbanker med det som gäller för kreditmarknadsföreningar. Jämfört med lagen om medlemsbanker innehåller lagen om ekonomiska föreningar emellertid en mer fullständig reglering av registrering (i föreningsregistret).

Det finns inga skillnader mellan de associationsrättsliga regleringarna för medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar som kan motiveras av bankrörelsen.

Det innebär sammanfattningsvis att de nu aktuella bestämmelserna inte medför något behov av avvikande reglering för medlemsbanker.

4 Europakooperativ som driver bankrörelse

4.1 Gällande rätt

Ett europakooperativ är en unionsrättslig associationsform för gränsöverskridande verksamhet som i huvudsak motsvarar en ekonomisk förening.

Den associationsrättsliga regleringen för europakooperativ finns i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar), i det följande benämnd SCE-förordningen (artikel 8.1 a och b). Enligt SCE-förordningen ska

europakooperativ i vissa frågor som regleras i förordningen tillämpa nationell rätt, antingen den nationella associationsrättsliga regleringen för publika aktieföretag (se t.ex. artikel 72) eller den nationella associationsrättsliga regleringen för motsvarande kooperativa företag (se t.ex. artikel 11). I frågor som inte regleras i SCE-förordningen ska europakooperativ tillämpa den nationella associationsrättsliga regleringen av motsvarande kooperativa företag (artikel 8.1 c). I tillämpliga fall ska europakooperativ tillämpa nationell associationsrättslig reglering som motiveras av t.ex. bank- eller finansieringsrörelse (artikel 8.2).

SCE-förordningen kompletteras av lagen (2006:595) om europakooperativ.

Europakooperativ som driver bank- eller finansieringsrörelse behandlas i svensk rätt som medlemsbanker respektive kreditmarknadsföreningar (1 kap. 5 § 13 och 16 lagen om bank- eller finansieringsrörelse). I den utsträckning europakooperativ som driver bank- eller finansieringsrörelse ska tillämpa nationell associationsrättslig reglering av motsvarande kooperativa företag, innebär den valda lagstiftningstekniken att europakooperativ som driver bankrörelse tillämpar lagen om medlemsbanker medan europakooperativ som driver finansieringsrörelse tillämpar lagen om ekonomiska föreningar med de undantag som motiveras av finansieringsrörelsen (12 kap. 1–20 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse).

Europakooperativ som driver bankrörelse tillämpar lagen om medlemsbanker (1 a kap.) i stället för lagen om europakooperativ medan europakooperativ som driver finansieringsrörelse tillämpar lagen om europakooperativ med de undantag som motiveras av finansieringsrörelsen (12 kap. 21–29 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse).

4.2 Ny associationsrättslig reglering för europakooperativ som driver bankrörelse

Promemorians förslag: Europakooperativ som driver bankrörelse ska tillämpa lagen om europakooperativ med de undantag som motiveras av bankrörelsen. De undantagen ska tas in i ett nytt kapitel (10 a kap.) i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Bestämmelsen i lagen om medlemsbanker om registrering i europaoperativregistret av ett europakooperativ som driver bankrörelse ska överföras till lagen om europakooperativ. Bestämmelsen i lagen om medlemsbanker om rätt att teckna firma för ett europakooperativ som driver bankrörelse ska överföras till lagen om bank- och finansieringsrörelse.

I övrigt ska regleringen av europakooperativ som driver bankrörelse i sak överensstämma med regleringen av europakooperativ som driver finansieringsrörelse. Vid tillämpning av den reglering som gäller för kreditmarknadsföreningar ska ett europakooperativ som driver bankrörelse dock upprätta årsredovisning och, i förekommande fall koncernredovisning, i enlighet med de bestämmelser i lagen om årsredovisning för kreditinstitut och värdepappersbolag som är tillämpliga på medlemsbanker.

Skälen för promemorians förslag: I avsnitt 3.2 föreslås att medlemsbanker ska tillämpa lagen om ekonomiska föreningar med de undantag som motiveras av bankrörelsen. De undantagen ska tas in i ett nytt kapitel (10 a kap.) i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Europakooperativ som driver finansieringsrörelse tillämpar lagen om europakooperativ med de undantag som motiveras av finansieringsrörelsen (12 kap. 21–29 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse). På motsvarande sätt bör europakooperativ som driver bankrörelse – i stället för lagen om medlemsbanker (1 a kap.) – tillämpa lagen om europakooperativ med de undantag som motiveras av bankrörelsen. De undantagen bör tas in i det nya kapitlet (10 a kap.) i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

I avsnitt 3.2 föreslås att den associationsrättsliga regleringen för medlemsbanker i sak i allt väsentligt ska överensstämma med regleringen av kreditmarknadsföreningar. Med den utgångspunkten överensstämmer det som gäller europakooperativ som driver bankrörelse med det som gäller för europakooperativ som driver finansieringsrörelse (se prop. 2005/06:150 s. 171–202, 229–245 och 248–253) med tre undantag.

För det första ska europakooperativ som driver bankrörelse vid registrering i europakooperativregistret tillämpa bestämmelserna i aktiebolagslagen och andra bestämmelser om registrering i bankregistret i stället för aktiebolagsregistret (1 a kap. 10 § lagen om medlemsbanker och 10 § lagen om europakooperativ). För det andra ska europakooperativ som driver bankrörelse upprätta års- och koncernredovisning i enlighet med bestämmelserna i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag som är tillämpliga på medlemsbanker i stället för dem som är tillämpliga på kreditmarknadsföreningar (1 a kap. 27 § lagen om medlemsbanker och 12 kap. 28 § lagen om bank- och finansieringsrörelse). För det tredje får behörigheten att teckna firman för ett europakooperativ som driver bankrörelse utövas bara av två eller flera personer i förening (1 a kap. 30 § lagen om medlemsbanker och 12 kap. 29 § lagen om bank- och finansieringsrörelse). De avvikande regleringarna kan motiveras av bankrörelsen.

Av det skälet bör bestämmelsen i lagen om medlemsbanker om registrering i europakooperativregistret av ett europakooperativ som driver bankrörelse (1 a kap. 10 §) överföras till lagen om europakooperativ. Vidare bör bestämmelsen i lagen om medlemsbanker om rätt att teckna firma för ett europakooperativ som driver bankrörelse (1 a kap. 30 §) överföras till lagen om bank- och finansieringsrörelse. Vid tillämpning av bestämmelserna i lagen om bank- och finansieringsrörelse som gäller för europakooperativ som driver finansieringsrörelse bör ett europakooperativ som driver bankrörelse upprätta årsredovisning och, i förekommande fall koncernredovisning, i enlighet med de bestämmelser i lagen om årsredovisning för kreditinstitut och värdepappersbolag som är tillämpliga på medlemsbanker.

5 Kreditmarknadsföreningar

5.1 Gällande rätt

Återbetalning av medlemsinsatser när ett medlemskap i en kreditmarknadsförening upphör förutsätter Finansinspektionens tillstånd (12 kap. 2 § andra stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse).

Motsvarande reglering finns i tillsynsförordningen (artikel 77).

5.2 Återbetalning av medlemsinsatser

Promemorians förslag: Bestämmelsen i lagen om bank- och finansieringsrörelse om att återbetalning av medlemsinsatser när ett medlemskap i en kreditmarknadsförening upphör förutsätter Finansinspektionens tillstånd ska tas bort.

Skälen för promemorians förslag: I avsnitt 3.2 föreslås att bestämmelserna om att återbetalning av medlemsinsatser i en medlemsbank förutsätter Finansinspektionens tillstånd – dels när ett medlemskap upphör, dels utan samband med att ett medlemskap upphör – i lagen om medlemsbanker (4 kap. 1 § första stycket och 3 §) inte ska överföras till lagen om bank- och finansieringsrörelse, eftersom motsvarande reglering finns i tillsynsförordningen (artikel 77).

På motsvarande sätt bör bestämmelsen i lagen om bank- och finansieringsrörelse om att återbetalning av medlemsinsatser när ett medlemskap i en kreditmarknadsförening upphör förutsätter Finansinspektionens tillstånd (12 kap. 2 § andra stycket) tas bort.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2020.

Den upphävda lagen och äldre bestämmelser i övriga lagar ska dock fortsätta att gälla för räkenskapsår som börjar före utgången av 2020 i fråga om företag som driver bankrörelse i kooperativa former och som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019.

Skälen för promemorians förslag: Lagändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 januari 2020.

Förslagen i avsnitten 3 och 4 i denna promemoria innebär att företag som driver bankrörelse i kooperativa former ska tillämpa en ny associationsrättslig reglering. De berörda företagen – medlemsbanker och europa-kooperativ som driver bankrörelse – bör av det skälet få viss tid på sig för att anpassa sig till den nya ordningen. Den upphävda lagen och äldre bestämmelser i övriga lagar bör därför fortsätta att gälla för räkenskapsår

som börjar före utgången av 2020 i fråga om företag som driver bankrörelse i kooperativa former, om ett sådant företag är registrerat i bankregistret vid utgången av 2019.

7 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella och samhällsekonomiska effekter

Den nya associationsrättsliga regleringen för medlemsbanker har inga offentligfinansiella eller samhällsekonomiska effekter.

Effekter för banker

Det finns två medlemsbanker i Sverige, varav inga är europakooperativ som driver bankrörelse.

Den nya associationsrättsliga regleringen för medlemsbanker innebär att dessa företag kan tillämpa en modern och ändamålsenlig associationsrättslig reglering. Det underlättar för företag att driva bankrörelse i kooperativa former.

Förslagen medför inga ökade kostnader för företagen i förhållande till i dag.

Effekter för kunder

Den nya associationsrättsliga regleringen för medlemsbanker medför inga ökade kostnader för dessa företag och påverkar av det skälet inte kreditgivningen till privatpersoner och företag.

Effekter för myndigheter och domstolar

Den nya associationsrättsliga regleringen för medlemsbanker medför inga merkostnader för Bolagsverket eller domstolarna.

Förslagen innebär att Finansinspektionen behöver ändra sina föreskrifter i viss utsträckning. De merkostnader som förslagen medför för Finansinspektionen ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Alternativa lösningar

Med utgångspunkt i att lagen om medlemsbanker ska upphävas finns inget utrymme för alternativa lösningar (se avsnitt 3.2).

Speciella informationsinsatser

Den nya associationsrättsliga regleringen för medlemsbanker former berör bara ett par företag och medför av det skälet inget behov av speciella informationsinsatser.

Överensstämmelse med unionsrätten

Den nya associationsrättsliga regleringen för medlemsbanker står i överensstämmelse med unionsrätten (se avsnitten 3.2 och 4.2).

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om upphävande av lagen (1995:1570) om medlemsbanker

Inkraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

Den nya associationsrättsliga regleringen för medlemsbanker, inbegripet europakooperativ som driver bankrörelse, innebär att de tillämpar det som gäller för ekonomiska föreningar i allmänhet och kreditmarknadsföreningar – framför allt lagen om ekonomiska föreningar – med de undantag som motiveras av bankrörelsen, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Därutöver tillämpar europakooperativ som driver bankrörelse lagen om europakooperativ med de undantag som motiveras av bankrörelsen (10 a kap. 10 och 11 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse).

I *punkt 2* anges den övergångsreglering som gäller för medlemsbanker och europakooperativ som driver bankrörelse. Medlemsbanker, inbegripet europakooperativ som driver bankrörelse, fortsätter att tillämpa 1 och 2–13 kap. lagen om medlemsbanker för räkenskapsår som börjar före utgången av 2020.

Därutöver fortsätter europakooperativ som driver bankrörelse att tillämpa 1 a kap. den lagen (i stället för lagen om europakooperativ).

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda

Inledande bestämmelser

2 § Med företag avses i denna lag aktieföretag, bank, hypoteksinstitut, försäkringsföretag och ekonomisk förening samt europakooperativ för vilket lagen gäller enligt 1 b §.

Med koncern avses i denna lag svenska juridiska personer som enligt 1 kap. 11 och 12 §§ aktieföretagslagen (2005:551), 1 kap. 2 § sparbankslagen (1987:619) eller 1 kap. 10–14 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar är moderföretag och dotterföretag i förhållande till varandra eller företag som enligt 13–16 §§ lagen (2011:427) om europeiska företagsråd utövar ett bestämmande inflytande över ett annat företag och de företag över vilka detta inflytande utövas.

I paragrafen finns inledande bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i *andra stycket* innebär att hänvisningen till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Arbetstagarrepresentanternas arbete m.m.

13 § En av arbetstagarrepresentanterna får närvara och delta i överläggningarna när ett ärende, som senare *ska* avgöras av styrelsen, förbereds av därtill särskilt utsedda styrelseledamöter eller befattningshavare i företaget.

Om ett beslut enligt 3 kap. 6 § *andra stycket* sparbankslagen (1987:619) innebär att ett uppdrag ges åt en regionstyrelse eller ett motsvarande organ i en region, har de anställda inom regionen rätt att bestämma att en representant för dem och en suppleant *ska* omfattas av uppdraget. En sådan representant har motsvarande rätt som avses i första stycket.

Om ett bankaktiebolag *eller en medlemsbank* har inrättat en regionstyrelse eller motsvarande organ i en region, har de anställda inom regionen rätt att bestämma att en representant för dem och en suppleant *ska* ha motsvarande rätt som avses i första stycket.

Om arbetstagarorganisationerna inte enas om annat, utses den representant som avses i första–tredje styckena av den organisation som företräder det största antalet kollektivavtalsbundna arbetstagare vid företaget eller i fråga om moderföretag, inom koncernen.

I paragrafen finns bestämmelser om arbetstagarrepresentanternas arbete m.m. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i *andra stycket* innebär att hänvisningen till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Ändringen i *tredje stycket* motsvarar i fråga om medlemsbanker hittillsvarande *andra stycket*.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

I *punkt 2* anges den övergångsreglering som gäller för medlemsbanker, inbegripet europakooperativ som driver bankrörelse, se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om upphävande av lagen om medlemsbanker.

8.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

6 kap. Förvaltningsberättelse m.m.

Särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen

2 § Utöver vad som följer av 1 § ska följande upplysningar lämnas i förvaltningsberättelsen:

1. En medlemsbank ska ange summorna av insatsbelopp som ska återbetalas under nästa räkenskapsår enligt 10 kap. 11, 12, 16 och 17 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

2. I ett förslag till dispositioner enligt 6 kap. 2 § första meningen årsredovisningslagen (1995:1554) ska styrelsen ange de överväganden som gjorts med hänsyn till tillämpliga bestämmelser om kapitalskydd enligt rörelselagarna för kreditinstitut och värdepappersbolag.

I paragrafen finns bestämmelser om särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i *punkt 1* innebär att hänvisningen till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Övriga ändringar i paragrafen är redaktionella.

8 kap. Offentlighet

Uppgifter om anmärkningar

3 § En årsredovisning som publiceras i ofullständigt skick enligt 8 kap. 15 § årsredovisningslagen (1995:1554) ska även innehålla uppgift om anmärkningar enligt 4 a kap. 13–15 §§ sparbankslagen (1987:619).

I paragrafen finns bestämmelser om uppgifter om anmärkningar. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i paragrafen innebär att hänvisningen till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

I paragrafen görs också en redaktionell ändring.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

I *punkt 2* anges den övergångsreglering som gäller för medlemsbanker, inbegripet europakooperativ som driver bankrörelse, se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om upphävande av lagen om medlemsbanker.

8.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

Uppgiftsskyldighet

16 § Ett institut som omfattas av garantin ska lämna de uppgifter till garantimyndigheten som den behöver för att fastställa institutets avgift. De uppgifter som myndigheten behöver för att fastställa ett instituts avgift ska ha granskats av en revisor som utsetts av institutet i enlighet med 4 a kap. 1 § sparbankslagen (1987:619), 9 kap. 8 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 8 kap. 8 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

Institutet ska också utan dröjsmål lämna garantimyndigheten de uppgifter den behöver om insättare och deras insättningar samt de uppgifter den i övrigt behöver för sin verksamhet.

Garantimyndigheten får, när den anser att det är nödvändigt, genomföra en undersökning hos institutet.

I paragrafen finns bestämmelser om uppgiftsskyldighet. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att hänvisningen till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Övriga ändringar i paragrafen är redaktionella.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

I *punkt 2* anges den övergångsreglering som gäller för medlemsbanker, inbegripet europakooperativ som driver bankrörelse, se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om upphävande av lagen om medlemsbanker.

8.5 Förslaget till lag om ändring i bokföringslagen (1999:1078)

4 kap. Bokföringskyldighetens innebörd

Redovisningsvaluta

6 § Affärshändelserna ska kunna presenteras i en och samma redovisningsvaluta. Redovisningsvalutan ska vara svenska kronor. I aktiebolag, ekonomiska föreningar, sparbanker och försäkringsföretag får dock redovisningsvalutan i stället vara euro.

Byte av redovisningsvaluta får ske endast vid ingången av ett nytt räkenskapsår. Bestämmelser om omräkning i samband med byte av redovisningsvaluta finns i årsredovisningslagen (1995:1554).

Om företaget har bytt redovisningsvaluta, får ett nytt byte göras endast om Skatteverket tillåter det. Tillstånd får vägras endast om det finns anledning att anta att bytet har ett otillbörligt syfte.

Trots första–tredje styckena får ett avdelningskontor som är beläget utomlands och som har självständig förvaltning ha sin redovisning i en valuta som i det andra landet godtas som redovisningsvaluta.

I paragrafen finns bestämmelser om redovisningsvaluta. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att termen medlemsbanker tas bort och är en följd av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

I *punkt 2* anges den övergångsreglering som gäller för medlemsbanker, inbegripet europakooperativ som driver bankrörelse, se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om upphävande av lagen om medlemsbanker.

8.6 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

37 kap. Fusioner och fissioner

Underskott

23 § Bestämmelserna i 21 § gäller inte vid fusion enligt 16 kap. 1 och 3 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, 7 kap. 1 och 2 §§ sparbankslagen (1987:619) eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).

I paragrafen finns bestämmelser om underskott. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i paragrafen innebär att hänvisningen till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

26 § Bestämmelserna i 21 § gäller inte vid fusion enligt 16 kap. 1 och 3 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, 7 kap. 1 och 2 §§ sparbankslagen (1987:619) eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).

I paragrafen finns bestämmelser om underskott. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i paragrafen innebär att hänvisningen till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

39 kap. Särskilda bestämmelser för vissa juridiska personer

Kooperativa föreningar

23 § Utdelning som en kooperativ förening lämnar i förhållande till insatser enligt lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) ska dras av. I fråga om andra insatser än förlagsinsatser gäller detta dock inte till den del utdelningen enligt 24 kap. 35 § inte ska tas upp av mottagaren. Om den del som inte ska tas upp av mottagaren uppgår till högst tio procent av utdelningen, ska dock hela utdelningen dras av. En medlemsfrämjande förening får bara dra av utdelning om föreningen har ett stort antal medlemmar och bara till den del föreningen för samma beskattningsår själv tagit emot utdelning på insatser. En kooperativ hyresrättsförening får inte dra av utdelning om föreningen är ett privatbostadsföretag enligt 2 kap. 17 §.

Om en ekonomisk förening är en centralorganisation för kooperativa föreningar, ska utdelningen på förlagsinsatser dras av även om centralorganisationen inte är kooperativ enligt 21 §.

I paragrafen finns bestämmelser om kooperativa föreningar. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att hänvisningen till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

24 a § En kooperativ förening ska dra av en medlemsinsats som tillgodoförts genom insatsemission enligt lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar det beskattningsår då medlemsinsatsen betalas ut till en medlem som avgår. Detsamma gäller medlemsinsatser som tillgodoförts genom fondemission enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).

I paragrafen finns bestämmelser om en kooperativ förenings rätt till avdrag i vissa fall. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i paragrafen innebär att hänvisningen till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

40 kap. Tidigare års underskott

Definitioner

5 § Ett företag anses i detta kapitel ha bestämmande inflytande över ett annat företag om detta är ett dotterföretag till det förra enligt

- 1 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551),
- 1 kap. 10–14 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar,
- 1 kap. 2 § sparbankslagen (1987:619), *eller*
- 1 kap. 5 § stiftelselagen (1994:1220).

En svensk ideell förening anses ha bestämmande inflytande över ett annat företag om detta är ett dotterföretag till föreningen enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554).

Ett utländskt bolag eller en sådan förvärvare som avses i 11 § anses ha bestämmande inflytande över ett företag om detta skulle ha varit ett dotterföretag till bolaget eller personen, om bolaget eller personen hade varit ett svenskt aktiebolag.

I paragrafen finns bestämmelser om definitioner. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att hänvisningen till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

42 kap. Vad som ska tas upp och dras av i inkomstslaget kapital

Insatsemision i ekonomiska föreningar

21 a § Belopp som överförs till medlemsinsatserna vid insatsemision enligt lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska inte behandlas som utdelning. Detsamma gäller belopp som överförs till medlemsinsatserna vid fondemission enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).

I paragrafen finns bestämmelser om insatsemision i ekonomiska föreningar. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i paragrafen innebär att hänvisningen till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.
2. Bestämmelserna i 37 kap. 23 och 26 §§, 39 kap. 23 och 24 a §§, 40 kap. 5 § och 42 kap. 21 a § i den nya lydelsen tillämpas första gången
  - a) i fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 första gången för det beskattningsår som börjar efter utgången av 2020, och
  - b) i övrigt första gången för det beskattningsår som börjar efter utgången av 2019.

I *punkt 2* anges den övergångsreglering som gäller för medlemsbanker, inbegripet europakooperativ som driver bankrörelse, se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om upphävande av lagen om medlemsbanker.

8.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

1 kap. Inledande bestämmelser

Övriga definitioner

5 § I denna lag betyder

1. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag.
2. *bank*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank.
3. *bankaktiebolag*: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva bankrörelse,

4. *behörig myndighet*: en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över utländska kreditinstitut,

5. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

6. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt kreditinstituts etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

7. *finansiellt institut*: ett företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

a) förvärva eller inneha aktier eller andelar,

b) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller

c) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10, 12 och 15 utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 §,

8. *hemland*: det land där ett företag har fått tillstånd till rörelse som avses i denna lag,

9. *kapitalbas*: detsamma som i artikel 72 i tillsynsförordningen,

10. *kreditinstitut*: bank och kreditmarknadsföretag,

11. *kapitaltäckningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU,

12. *kreditmarknadsbolag*: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

13. *kreditmarknadsförening*: en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

14. *kreditmarknadsföretag*: kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsförening,

15. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 5 a § representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

16. *medlemsbank*: en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva bankrörelse,

17. *sparbank*: ett företag som avses i sparbankslagen (1987:619),

18. *startkapital*: det kapital som för kreditinstitut avses i artikel 4.51 i tillsynsförordningen,

19. *utländskt bankföretag*: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva bankrörelse,

20. *utländskt kreditföretag*: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva finansieringsrörelse,

21. *utländskt kreditinstitut*: ett utländskt bankföretag och ett utländskt kreditföretag,

22. *betydande filial*: en filial som är betydande enligt artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet,

23. *blandat finansiellt holdingföretag*: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.21 i tillsynsförordningen,

24. *blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat blandat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut, eller

b) annat blandat finansiellt holdingföretag eller ett finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

25. *EES-institut*: ett utländskt kreditinstitut eller ett utländskt värdepappersföretag som är hemmahörande i något annat land inom EES än Sverige,

26. *finansiellt holdingföretag*: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.20 i tillsynsförordningen,

27. *finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

- a) kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut, eller
- b) annat finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

28. *holdingföretag med blandad verksamhet*: holdingföretag enligt artikel 4.1.22 i tillsynsförordningen,

29. *koncern*:

a) i 6 a, 6 b och 15 b kap., detsamma som i 2 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution,

b) i övriga kapitel, detsamma som i 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), varvid det som sägs om moderbolag tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag,

30. *koncernåterhämtningsplan*: en plan som upprättas av ett moderföretag inom EES i syfte att identifiera åtgärder som de företag i en koncern som omfattas av gruppbaserad tillsyn avser att vidta för att bevara eller återställa koncernens eller ett i koncernen ingående kreditinstituts eller utländskt kreditinstituts finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen,

31. *krishanteringsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtningsplaner och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, i den ursprungliga lydelsen,

32. *moderföretag inom EES*: ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES,

33. *moderinstitut inom EES*: ett kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut som är ett moderföretag och som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) annat kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut, eller

b) finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

34. *samordnande tillsynsmyndighet*: en behörig myndighet som ansvarar för att utöva gruppbaserad tillsyn av moderinstitut inom EES och av institut som kontrolleras av finansiella moderholdingföretag inom EES eller blandade finansiella moderholdingföretag inom EES,

35. *tillsynsförordningen*: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

36. *utländskt värdepappersföretag*: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva värdepappersrörelse, och

37. *återhämtningsplan*: en plan som upprättas av ett kreditinstitut i syfte att identifiera åtgärder som institutet avser att vidta för att bevara eller återställa sin finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen.

I paragrafen finns definitioner av termer och uttryck som används i lagen. Övervägandena finns i avsnitten 3.2.

Ändringen av definitionen av medlemsbank i *punkt 16* är en följd av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 §. Den nya definitionen av medlemsbanker omfattar – liksom den hittillsvarande definitionen av medlemsbanker – europakooperativ som har fått tillstånd att driva bankrörelse.

3 kap. Tillstånd för svenska företag

Förutsättningar för tillstånd

1 § Tillstånd att driva bankrörelse får ges för svenska aktiebolag, *ekonomiska föreningar* och sparbanker.

Tillstånd att driva finansieringsrörelse får ges för svenska aktiebolag och ekonomiska föreningar.

Bestämmelser om förutsättningar för utländska företag att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse i Sverige finns i 4 kap.

I paragrafen finns bestämmelser om förutsättningar för tillstånd. Övervägandena finns i avsnitten 3.2.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 §.

10 a kap. Särskilda associationsrättsliga bestämmelser för medlemsbanker

Andra bestämmelsers tillämplighet

1 § *Det som enligt 12 kap. 1–4 och 6–20 §§ gäller för kreditmarknadsföreningar ska även gälla för medlemsbanker.*

Det som föreskrivs om Bolagsverket i 7 kap. 8, 30 och 38 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska, i fråga om medlemsbanker, i stället gälla Finansinspektionen.

Vid tillämpningen av lagen om ekonomiska föreningar ska, i fråga om medlemsbanker, hänvisningar till föreningsregistret i stället avse bankregistret.

I paragrafen finns inledande bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Bestämmelsen innebär att medlemsbanker, inbegripet europakooperativ som driver bankrörelse, tillämpar det som gäller för ekonomiska föreningar i allmänhet – framför allt lagen om ekonomiska föreningar – med de undantag som motiveras av bankrörelsen. De undantagen finns i paragrafen och i 2–9 §§.

Första stycket innebär att det som gäller för kreditmarknadsföreningar också gäller för medlemsbanker med undantag av bestämmelsen om rätt att företräda en kreditmarknadsförening (12 kap. 5 §). Rätten att företräda en medlemsbank regleras i 3 §. Särskilda associationsrättsliga bestämmelser för medlemsbanker finns också i andra stycket och i 2 och 4–9 §§.

Andra stycket motsvarar hittillsvarande 6 kap. 3 § första stycket, 4 § första stycket och 14 § andra stycket lagen om medlemsbanker.

Tredje stycket är en följd av att medlemsbanker ska registreras i bankregistret i stället för föreningsregistret.

Europakooperativ som driver bankrörelse behandlas i svensk rätt som medlemsbanker (1 kap. 5 § 16). Det innebär att det som gäller för medlemsbanker i tillämpliga fall också gäller för europakooperativ som driver bankrörelse (se avsnitt 4.1). Därutöver tillämpar europakooperativ som driver bankrörelse lagen om europakooperativ med de undantag som motiveras av bankrörelsen. De undantagen finns i 10 och 11 §§.

Teckning av medlemsinsatser

2 § *Om teckning av medlemsinsatser innebär att någon som inte har prövats enligt 3 kap. 2 § första stycket 3 samt andra och tredje styckena kommer att ha ett kvalificerat innehav i medlemsbanken, får banken inte bildas utan att en sådan*

prövning av insatsteknaren görs. Om denne vid den prövningen inte anses lämplig, får banken inte heller bildas.

I paragrafen finns bestämmelser om teckning av medlemsinsatser. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Paragrafen motsvarar hittillsvarande 2 kap. 5 § tredje stycket lagen om medlemsbanker.

Rätt att företräda en medlemsbank

3 § Rätten att teckna en medlemsbanks firma får bara utövas av två eller flera personer i förening. Ingen annan inskränkning får registreras.

I fråga om europakooperativ som har tillstånd att driva bankrörelse gäller 11 § i stället för första stycket.

I paragrafen finns bestämmelser om rätten att företräda en medlemsbank. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Första stycket motsvarar hittillsvarande 6 kap. 14 § tredje stycket lagen om medlemsbanker.

I *andra stycket* finns ett undantag för europakooperativ som driver bankrörelse.

Avsättning till och minskning av reservfonden

4 § Till reservfonden ska det avsättas minst 10 procent av den del av medlemsbankens nettovinst, inklusive gottgörelser, för året som inte går åt för täckning av en balanserad förlust. Om fonden uppgår till motsvarande minst 30 procent av bankens insatskapital, behöver det inte göras någon avsättning.

Utöver det som föreskrivs i 10 kap. 14 § och 11 kap. 6 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska det till reservfonden även avsättas det belopp som enligt stadgarna eller beslut av föreningsstämman i övrigt ska avsättas till reservfonden.

I stället för det som föreskrivs i 15 kap. 1 § lagen om ekonomiska föreningar får reservfonden minskas för täckning av en förlust enligt den fastställda balansräkningen, om det inte finns fritt eget kapital som motsvarar förlusten.

I paragrafen finns bestämmelser om avsättning till och minskning av reservfonden. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Paragrafen motsvarar hittillsvarande 8 kap. 6 § lagen om medlemsbanker.

Likvidation

5 § Utöver det som föreskrivs i 17 kap. 11 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska Bolagsverket besluta att en medlemsbank ska gå i likvidation om tillståndet att driva bankrörelse har återkallats utan att banken i stället fått tillstånd att driva annan tillståndspliktig finansiell rörelse. Beslutet ska fattas så snart det är praktiskt möjligt, dock senast dagen efter det att ansökan om likvidation kom in till Bolagsverket. Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

I ärenden enligt första stycket ska 17 kap. 12 § lagen om ekonomiska föreningar inte tillämpas.

Bestämmelserna i 17 kap. 47 § lagen om ekonomiska föreningar ska tillämpas på Bolagsverkets beslut enligt första stycket.

I paragrafen finns bestämmelser om likvidation. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Paragrafen motsvarar – tillsammans med 7 § – hittillsvarande 9 kap. 4 § lagen om medlemsbanker.

6 § Vid tillämpningen av 17 kap. 11 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska vad som anges i första stycket 2 om 8 kap. 3 och 16 §§ årsredovisningslagen (1995:1554) i stället avse 8 kap. 5 och 8 §§ lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

I paragrafen finns bestämmelser om tvångslikvidation. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Paragrafen är en följd av att medlemsbanker tillämpar lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (8 kap. 5 och 8 §§) i stället för årsredovisningslagen (8 kap. 3 och 16 §§).

Bestämmelsen är utformad efter förebild av 10 kap. 32 §.

7 § Ansökan om likvidation av en medlemsbank enligt 5 § får också göras av Finansinspektionen.

I paragrafen finns bestämmelser om likvidation. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Paragrafen motsvarar – tillsammans med 5 § – hittillsvarande 9 kap. 4 § lagen om medlemsbanker.

8 § Utöver det som föreskrivs i 17 kap. 43 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar gäller att något beslut om att en likvidation ska upphöra och medlemsbankens verksamhet återupptas inte får fattas, om bankens tillstånd att driva bankrörelse har återkallats.

I paragrafen finns bestämmelser om upphörande av likvidation. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Paragrafen innebär att det som gäller enligt 5 § på motsvarande sätt också gäller vid tillämpning av bestämmelsen i lagen om ekonomiska föreningar om upphörande av likvidation (17 kap. 43 §).

Bestämmelsen är utformad efter förebild av 10 kap. 34 §.

Företagsnamn

9 § En medlemsbanks företagsnamn ska innehålla ordet medlemsbank.

I paragrafen finns bestämmelser om en medlemsbanks företagsnamn. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Paragrafen motsvarar hittillsvarande 12 kap. 1 § första stycket lagen om medlemsbanker.

Särskilda associationsrättsliga bestämmelser för europakooperativ som har tillstånd att driva bankrörelse

10 § Det som enligt 12 kap. 21–28 §§ gäller för europakooperativ som har tillstånd att driva finansieringsrörelse ska även gälla för europakooperativ som har tillstånd att driva bankrörelse.

Det som föreskrivs om kreditmarknadsföreningar i 12 kap. 28 § ska i stället gälla medlemsbanker.

I paragrafen finns särskilda associationsrättsliga bestämmelser för europakooperativ som driver bankrörelse. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Europakooperativ som driver bankrörelse behandlas i svensk rätt som medlemsbanker. Det innebär att det som gäller för medlemsbanker – t.ex. 1–9 §§ – i tillämpliga fall också gäller för europakooperativ som driver bankrörelse, se författningskommentaren till 1 §. Därutöver tillämpar de lagen om europakooperativ med de undantag som motiveras av bankrörelsen. De undantagen finns i paragrafen och i 11 §.

Första stycket innebär att det som gäller för europakooperativ som driver finansieringsrörelse också gäller för europakooperativ som driver bankrörelse med undantag av bestämmelsen om rätt att företräda ett europakooperativ som driver finansieringsrörelse (12 kap. 29 §). För rätt att företräda ett europakooperativ som driver bankrörelse gäller i stället 11 §.

Andra stycket motsvarar hittillsvarande 1 a kap. 27 § lagen om medlemsbanker.

11 § Rätten att teckna firman för ett europakooperativ som har tillstånd att driva bankrörelse får bara utövas av två eller flera personer i förening.

I paragrafen finns bestämmelser om behörighet att teckna ett europakooperativs firma. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Paragrafen motsvarar hittillsvarande 1 a kap. 30 § lagen om medlemsbanker.

12 kap. Särskilda associationsrättsliga bestämmelser för kreditmarknadsföreningar

Insatskapital

2 § Insatserna i en kreditmarknadsförening ska alltid fullgöras i pengar.

I paragrafen finns bestämmelser om insatskapital. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Ändringen innebär att *andra* och *tredje styckena* tas bort.

13 kap. Tillsyn

Registreringsmyndighet

1 § Registreringsmyndighet för banker och filialer till utländska bankföretag är Bolagsverket. Hos registreringsmyndigheten förs ett bankregister. I detta skrivs de uppgifter in som enligt denna lag, aktiebolagslagen (2005:551), sparbankslagen (1987:619), *lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar*, lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. eller andra författningar ska anmälas för registrering eller i övrigt ska tas in i registret.

För registrering av kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar gäller vad som föreskrivs i aktiebolagslagen respektive lagen om ekonomiska föreningar. För registrering av filialer till utländska kreditföretag gäller lagen om utländska filialer m.m.

Registreringsmyndigheten ska lämna ut uppgifter och handlingar i bankregistret i elektronisk form, om det begärs.

I paragrafen finns bestämmelser om registreringsmyndighet. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringarna i *första* och *andra styckena* är en följd av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 §.

Revision

10 § En revisor eller en särskild granskare ska omgående rapportera till Finansinspektionen om han eller hon vid fullgörandet av sitt uppdrag i ett kreditinstitut får kännedom om förhållanden som

1. kan utgöra en väsentlig överträdelse av de författningar som reglerar institutets verksamhet,

2. kan påverka institutets fortsatta drift negativt, eller

3. kan leda till att revisorn avstyrker att balansräkningen eller resultaträkningen fastställs eller till anmärkning enligt 9 kap. 33 eller 34 § aktiebolagslagen (2005:551), 8 kap. 36 eller 37 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar eller 4 a kap. 14 eller 15 § sparbankslagen (1987:619).

Revisorn och granskaren har en motsvarande rapporteringsskyldighet om han eller hon får kännedom om förhållanden som avses i första stycket vid fullgörande av uppdrag i kreditinstitutets moderföretag eller dotterföretag eller i ett företag som har en likartad förbindelse med institutet.

I paragrafen finns bestämmelser om revision. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i *första stycket 3* innebär att hänvisningen till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 §.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen och de nya bestämmelserna första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

I *punkt 2* anges den övergångsreglering som gäller för medlemsbanker, inbegripet europakooperativ som driver bankrörelse, se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om upphävande av lagen om medlemsbanker.

8.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser som kompletterar rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen). En europeisk kooperativ förening benämns i denna lag ett europakooperativ.

Det som sägs i denna lag om europakooperativ gäller bara europakooperativ med säte i Sverige, om inte annat anges.

Försäkringsförening anses som ekonomisk förening i denna lag.

I paragrafen finns bestämmelser om tillämpningsområdet. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Ändringen innebär att hittillsvarande *tredje stycket* tas bort och är en följd av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 10 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Bildandet av ett europakooperativ

Skyddet för borgenärer i samband med bildandet av ett europakooperativ genom fusion

7 § I fråga om skyddet för en fusionerande förenings borgenärer ska bestämmelserna i 23 kap. 20 och 22–24 §§ aktiebolagslagen (2005:551) om tillstånd att verkställa en fusionsplan tillämpas. När det gäller föreningar som driver *bank- eller finansieringsrörelse* tillämpas i stället *10 a kap. 10 § respektive* 12 kap. 21 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. När det gäller föreningar som driver försäkringsrörelse tillämpas i stället 13 kap. 33–35 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043).

I paragrafen finns bestämmelser om skyddet för borgenärer i samband med bildandet av ett europakooperativ genom fusion. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Ändringen i paragrafen är en följd av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 10 § lagen om bank- och finansieringsrörelse. Den innebär att europakooperativ som driver bankrörelse tillämpar 12 kap. 14–16 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse i stället för 10 kap. 20–22 och 25 §§ aktiebolagslagen (se hittillsvarande 1 a kap. 7 § lagen om medlemsbanker).

Utfärdande av intyg vid bildandet av ett europakooperativ genom fusion

8 § Bolagsverket ska utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har *fått* laga kraft. När det gäller föreningar som driver *bank- eller finansieringsrörelse* tillämpas i stället *10 a kap. 10 § respektive* 12 kap. 22 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

När det gäller europakooperativ som driver försäkringsrörelse ska Bolagsverket utfärda intyget när beslut om tillstånd har meddelats enligt 13 kap. 33–35 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och beslutet har *fått* laga kraft.

I paragrafen finns bestämmelser om utfärdande av intyg vid bildandet av ett europakooperativ genom fusion. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 10 § lagen om bank- och finansieringsrörelse. Den innebär att europakooperativ som driver bankrörelse tillämpar 12 kap. 22 § lagen om bank- och finansieringsrörelse i stället för hittillsvarande 1 a kap. 6 § lagen om medlemsbanker.

Övriga ändringar i paragrafen är redaktionella.

Register över europakooperativ m.m.

Registreringsmyndighet

10 § Bolagsverket ska föra ett register över europakooperativ (europakooperativsregistret). I fråga om registrering i europakooperativsregistret tillämpas bestämmelserna i aktiebolagslagen (2005:551) och andra författningar om registrering i

aktiebolagsregistret eller, om europakooperativet driver *bankrörelse eller försäkringsrörelse, bankregistret respektive försäkringsregistret*. Om en arbetstagarrepresentant har utsetts enligt lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ, ska även detta registreras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. avgifter i ärenden om registrering enligt denna lag, och
2. handläggningen av registreringsärenden.

I paragrafen finns bestämmelser om registreringsmyndighet. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 10 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Bestämmelsen motsvarar i fråga om europakooperativ som driver bankrörelse hittillsvarande 1 a kap. 10 § lagen om medlemsbanker.

Flyttning av ett europakooperativs säte

Tillämpliga bestämmelser

12 § Vid flyttning av ett europakooperativs säte från Sverige till en annan stat, tillämpas 12 a–20 §§. När det gäller europakooperativ som driver *bank- eller finansieringsrörelse* tillämpas *10 a kap. 10 § respektive* 12 kap. 24–26 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i stället för 14–20 §§.

I paragrafen finns bestämmelser om i tillämpliga bestämmelser vid flyttning av ett europakooperativs säte. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Ändringen i paragrafen är en följd av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 10 § lagen om bank- och finansieringsrörelse. Det innebär att europakooperativ som driver bankrörelse tillämpar 12 kap. 24–26 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse i stället för hittillsvarande 1 a kap. 12–15 §§ lagen om medlemsbanker.

Europakooperativets årsredovisning m.m.

Upprättande av årsredovisning

31 § Ett europakooperativ ska upprätta årsredovisning och, i förekommande fall, koncernredovisning i enlighet med de bestämmelser i årsredovisningslagen (1995:1554) som är tillämpliga på ekonomiska föreningar. När det gäller europakooperativ som driver försäkringsrörelse tillämpas i stället de bestämmelser i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag som är tillämpliga på försäkringsföreningar.

När det gäller europakooperativ som ger ut elektroniska pengar tillämpas 3 kap. 10 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar i stället för första stycket.

När det gäller europakooperativ som driver bank- eller finansieringsrörelse tillämpas 10 a kap. 10 § respektive 12 kap. 28 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i stället för första stycket.

I paragrafen finns bestämmelser om upprättande av årsredovisning. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Ändringarna i *andra stycket* är redaktionella.

Tredje stycket, som är nytt, införs med anledning av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 10 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Bestämmelsen motsvarar i fråga om europakooperativ som driver bankrörelse hittillsvarande 1 a kap. 27 § lagen om medlemsbanker och i fråga om europakooperativ som driver finansieringsrörelse hittillsvarande andra stycket.

Övriga bestämmelser

Behörighet att företräda ett europakooperativ

34 § Ett europakooperativ får i stadgarna ange att lednings- eller förvaltningsorganet kan bemyndiga en person ensam eller flera personer i förening att företräda europakooperativet.

När det gäller europakooperativ som driver *bank- eller finansieringsrörelse* tillämpas 10 a kap. 11 § respektive 12 kap. 29 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i stället för första stycket.

I paragrafen finns bestämmelser om behörighet att företräda ett europakooperativ. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Ändringen i *andra stycket* är en följd av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 10 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Bestämmelsen motsvarar i fråga om europakooperativ som driver bankrörelse hittillsvarande 1 a kap. 30 § lagen om medlemsbanker.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

I *punkt 2* anges den övergångsreglering som gäller för europakooperativ som driver bankrörelse, se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om upphävande av lagen om medlemsbanker.

8.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

16 kap. Regelbunden finansiell information

Års- och koncernredovisning

4 § Emittenten ska så snart som möjligt och senast fyra månader efter utgången av varje räkenskapsår offentliggöra sin årsredovisning och i förekommande fall en koncernredovisning.

Års- och koncernredovisningarna ska vara granskade av emittentens revisor. Revisionsberättelsen ska offentliggöras tillsammans med års- och koncernredovisningen. Bestämmelser om revision finns i 4 a kap. sparbankslagen (1987:619), revisionslagen (1999:1079), 17 kap. 11 och 12 §§ försäkringsrörelselagen

(2010:2043), 9 kap. aktiebolagslagen (2005:551) och 8 kap. lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

I paragrafen finns bestämmelser om års- och koncernredovisning. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i *andra stycket* innebär att hänvisningen till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

I *punkt 2* anges den övergångsreglering som gäller för medlemsbanker, inbegripet europakooperativ som driver bankrörelse, se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om upphävande av lagen om medlemsbanker.

8.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:836) om näringsförbud

Näringsförbudets innebörd

11 § Den som har näringsförbud får inte

1. driva näringsverksamhet,
2. faktiskt utöva ledningen av en näringsverksamhet eller av en sådan juridisk person som är bokföringspliktig även om den inte driver näring,
3. vara bolagsman i ett annat handelsbolag än ett kommanditbolag eller komplementär i ett kommanditbolag eller medlem i en europeisk ekonomisk intressegruppering med säte i Sverige,
4. vara stiftare av ett aktiebolag eller en sparbank,
5. vara ledamot eller suppleant i styrelsen för
  - ett aktiebolag,
  - en ekonomisk förening,
  - en sparbank,
  - ett ömsesidigt försäkringsbolag,
  - en försäkringsförening,
  - en europeisk ekonomisk intressegruppering med säte i Sverige,
  - en pensionsstiftelse, eller
  - en sådan ideell förening eller stiftelse som driver näringsverksamhet,
6. vara ledamot eller suppleant i förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet för ett europabolag eller ett europakooperativ med säte i Sverige,
7. vara verkställande direktör eller vice verkställande direktör i
  - ett aktiebolag,
  - en ekonomisk förening,
  - ett ömsesidigt försäkringsbolag,
  - ett europabolag eller ett europakooperativ med säte i Sverige,
  - en sparbank,
  - en medlemsbank, eller
  - en filial enligt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.,

7. vara verkställande direktör eller vice verkställande direktör i
  - ett aktiebolag,
  - en ekonomisk förening,
  - ett ömsesidigt försäkringsbolag,
  - ett europabolag eller ett europakooperativ med säte i Sverige,
  - en sparbanksbank, *eller*
  - en filial enligt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.,
8. vara företagsledare i en europeisk ekonomisk intressegruppering med säte i Sverige eller föreståndare enligt 2 § andra stycket lagen om utländska filialer m.m.,
9. vara firmatecknare eller i annan egenskap vara ställföreträdare för en sådan juridisk person som anges i 3–5 eller vara firmatecknare för ett utländskt bankföretags filial,
10. äga så många aktier i ett aktiebolag eller ett europabolag med säte i Sverige att hans eller hennes andel av röstetalet för samtliga aktier i bolaget överstiger femtio procent,
11. inneha fullmakt att företräda en enskild näringsidkare i dennes näringsverksamhet eller en juridisk person som anges i 3–5,
12. vara anställd eller återkommande ta emot uppdrag i en näringsverksamhet som drivs av en närstående till honom eller henne eller där en närstående har en sådan ställning som anges i 3 §, eller
13. vara anställd eller återkommande ta emot uppdrag i den näringsverksamhet där han eller hon har åsidosatt sina skyldigheter.

I paragrafen finns bestämmelser om näringsförbudets innebörd. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i *punkt 7* innebär att hänvisningen till termen medlemsbank tas bort och är en följd av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.
2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

I *punkt 2* anges den övergångsreglering som gäller för medlemsbanker, inbegripet europakooperativ som driver bankrörelse, se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om upphävande av lagen om medlemsbanker.

8.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

16 kap. Åtgärder mot ägare

4 § Om ett företag i resolution är en ekonomisk förening, ska Riksgäldskontoret, innan eller i samband med att myndigheten vidtar en resolutionsåtgärd som kan leda till att någon borgenär drabbas av förluster eller får sin fordran helt eller delvis konverterad, besluta att minska andelarnas värde i proportion till föreningens förluster enligt en värdering enligt 7 kap.

I paragrafen finns bestämmelser om åtgärder mot ägare. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i paragrafen innebär att hänvisningen till termen medlemsbank tas bort och är en följd av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

24 kap. Konkurs, likvidation och avslutande av resolution

Likvidation

3 § Bestämmelser om förfarandet vid likvidation av ett företag som omfattas av denna lag finns i

- 6 kap. 1 a och 2 b §§ sparbankslagen (1987:619),
- 10 kap. 31 § tredje stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
- 25 kap. 4 a och 10 a §§ aktiebolagslagen (2005:551), och
- 17 kap. 46 och 47 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

I paragrafen finns bestämmelser om likvidation. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen innebär att hittillsvarande *andra strecksatsen* tas bort och är en följd av att lagen om medlemsbanker upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

27 kap. Finansiering av resolution

Avgiftsuttag

Uppgiftsskyldighet

20 § Den som är avgiftsskyldig ska lämna de uppgifter till Riksgäldskontoret som myndigheten behöver för att fastställa den avgiftsskyldiges avgift. Uppgifter om avgiftsunderlaget ska ha granskats av en revisor som utsetts i enlighet med 4 a kap. 1 § sparbankslagen (1987:619), 9 kap. 8 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 8 kap. 8 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

I paragrafen finns bestämmelser om uppgiftsskyldighet. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringen i paragrafen innebär att hänvisningarna till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.
2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

I punkt 2 anges den övergångsreglering som gäller för medlemsbanker, i tillämpliga fall inbegripet europakooperativ som driver bankrörelse, se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om upphävande av lagen om medlemsbanker.

8.12 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:429) om tillsyn över företag av allmänt intresse i fråga om revision

Ingripanden mot överträdelse

5 § Finansinspektionen får ingripa mot ett företag av allmänt intresse, om företaget

1. inte inrättat ett revisionsutskott eller beslutar att styrelsen ska utföra utskottets uppgifter eller ser till att minst en ledamot i utskottet eller, i tillämpliga fall, styrelsen har föreskriven redovisningskompetens eller revisionskompetens i enlighet med 3 kap. 4 a § sparbankslagen (1987:619), 8 kap. 49 a § aktiebolagslagen (2005:551) eller 7 kap. 47 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar,

2. inte väljer revisor i enlighet med artikel 16.1–16.5 i EU:s revisorsförordning, i den ursprungliga lydelsen,

3. anlitar samma revisor under en längre period än vad som är tillåtet enligt artikel 17 i EU:s revisorsförordning, i den ursprungliga lydelsen, 4 a kap. 1 a § sparbankslagen, 9 kap. 21 a § aktiebolagslagen eller 8 kap. 54 § lagen om ekonomiska föreningar, eller

4. i förtid entledigar revisorn utan saklig grund i strid med 4 a kap. 6 § första stycket 2 sparbankslagen, 9 kap. 22 § första stycket 2 aktiebolagslagen eller 8 kap. 25 § första stycket 2 lagen om ekonomiska föreningar.

I paragrafen finns bestämmelser om ingripanden mot överträdelse. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Ändringarna i *punkterna 1, 3 och 4* innebär att hänvisningarna till lagen om medlemsbanker tas bort och är en följd av att den lagen upphör att gälla, se författningskommentaren till 10 a kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

2. I fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret vid utgången av 2019 tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen första gången för det räkenskapsår som börjar efter utgången av 2020.

I *punkt 2* anges den övergångsreglering som gäller för medlemsbanker, inbegripet europakooperativ som driver bankrörelse, se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om upphävande av lagen om medlemsbanker.